

VERUJEM VERUJEMO

JAVIER ECHEVARRÍA

Javier Echevarría

VERUJEM, VERUJEMO

Pastirska pisma vernikom

Prelature Opus Dei

v letu vere

(2012-2013)

Copyright © PRELATURA OPUS DEI

VSEBINA

Predstavitev

Vera (Nicejsko-carigrajska veroizpoved)

Uvod

Verujem v enega Boga, Očeta vsemogočnega, stvarnika nebes in zemlje.

Verujem v enega Gospoda Jezusa Kristusa, edinorojenega Sina Božjega, ki je iz Očeta rojen pred vsemi veki in je Bog od Boga, Luč od Luči, pravi Bog od pravega Boga. Rojen, ne ustvarjen, enega bistva z Očetom in je po njem vse ustvarjeno.

Verujem v Jezusa Kristusa, ki je zaradi nas ljudi in zaradi našega zveličanja prišel iz nebes. In se je utelesil po Svetem Duhu iz Marije Device.

Verujem v Jezusa Kristusa, ki se je utelesil po Svetem Duhu iz Marije Device in postal človek.

Verujem v Jezusa Kristusa, ki je bil za nas križan pod Poncijem Pilatom, ki je trpel in bil v grob položen.

Verujem, da je Jezus Kristus tretji dan od mrtvih vstal, po pričevanju Pisma.

Verujem, da je Jezus Kristus šel v nebesa in sedi na Očetovi desnici.

Verujem, da bo Jezus Kristus spet prišel v slavi soditi žive in mrtve; in njegovemu kraljestvu ne bo konca.

Verujem v Svetega Duha, Gospoda, ki oživlja, ki izhaja iz Očeta in Sina, ki ga z Očetom in Sinom molimo in slavimo, ki je govoril po prerokih.

Verujem v Cerkev, ki je ena, sveta, katoliška in apostolska

— Verujem v Cerkev, ki je sveta, in v občestvo svetih.

— Verujem v Cerkev, ki je apostolska.

Priznavam en krst v odpuščanje grehov.

Pričakujem vstajenja mrtvih in življenja v prihodnjem veku. Amen.

PREDSTAVITEV

Mesec za mesecem se je msgr. Echevarría odzival na papeževo naročilo, naj se v letu vere poglobimo v vsebino Creda (prim. Apostolsko pismo Porta fidei, 11. 10. 2011, št. 9). Od oktobra 2012 do novembra 2013 (od začetka do konca tega posebnega obdobja), je svoja mesečna pastirska pisma namenjal razlagi členov veroizpovedi, ki jih molimo pri sveti maši ob nedeljah, liturgičnih praznikih in ob nekaterih drugih posebnih priložnostih.

Ob zaključku tega obdobja izpovedi in poglobljanja v vero, ki jo je Cerkev prejela in jo posreduje naprej, smo na enem mestu zbrali te razlage prelata Opus Dei. S tem ko sledi učiteljstvu Benedikta XVI. in svetega očeta Frančiška ter te nauke uporablja na primeru okoliščin običajnega življenja, msgr. Echevarría predstavlja pot za redno premišljevanje teh temeljnih resnic naše katoliške vere, s katero želimo dan za dnem, brez naveličanja ali utrujenosti, oblikovati vsak naš dan v mislih, besedah in dejanjih.

VERA

(Nicejsko-carigrajska veroizpoved)

Verujem v enega Boga, Očeta vsemogočnega, stvarnika nebes in zemlje, vseh vidnih in nevidnih stvari.

In v enega Gospoda Jezusa Kristusa, edinorojenega Sina Božjega, ki je iz Očeta rojen pred vsemi vekmi in je Bog od Boga, Luč od Luči, pravi Bog od pravega Boga. Rojen, ne ustvarjen, enega bistva z Očetom in je po njem vse ustvarjeno.

Ki je zaradi nas ljudi in zaradi našega zveličanja prišel iz nebes. In se je utelesil po Svetem Duhu iz Marije Device in postal človek.

Bil je tudi križan za nas pod Poncijem Pilatom, je trpel in bil v grob položen.

In tretji dan je od mrtvih vstal, po pričevanju Pisma.

In je šel v nebesa, sedi na Očetovi desnici.

In bo spet prišel v slavi sodit žive in mrtve; in njegovemu kraljestvu ne bo konca.

Verujem v Svetega Duha, Gospoda, ki oživlja. Ki izhaja iz Očeta in Sina. Ki ga z Očetom in Sinom molimo in slavimo. Ki je govoril po prerokih.

In eno, sveto, katoliško in apostolsko Cerkev.

Priznavam en krst v odpuščanje grehov.

In pričakujem vstajenja mrtvih

in življenja v prihodnjem veku. Amen.

Uvod

Sledeč glasu Petrovega naslednika si Cerkev želi, da vsi verniki znova potrdimo svojo pripadnost Kristusu; da globlje premišljujemo resnice, ki nam jih je razodel Bog; da prenovimo svojo vsakodnevno gorečnost za to, da bi v veselju hodili po poti, ki nam jo je pokazal; da se hkrati še bolj trudimo, da bi z apostolatom tudi drugim pomagali spoznati Boga. Že sedaj bodimo presveti Trojici hvaležni za obilno pomoč, ki jo bo — v to sem prepričan — izlila nad duše v prihodnjih mesecih. Zato ni nič bolj razumljivega kot to, da odgovorimo na te dobrote iz nebes.

Moj namen je vsak mesec govoriti o kakšni točki naše katoliške vere, da bi vsak od vas v božji navzočnosti premišljeval o tej temi ter poskušal izluščiti praktične sklepe. Kakor priporoča sveti oče, se zadržimo pri posameznih členih vere, vsebovanih v veroizpovedi. Benedikt XVI. se namreč sprašuje: »Kje najdemo osnovni obrazec vere? Kje najdemo resnice, ki so nam bile zvesto posredovane in ki pomenijo luč za naše vsakdanje življenje?«¹ Papež nam sam ponuja odgovor: »V Credo, veroizpovedi ali simbolu vere se povežemo z izvornim dogodkom zgodovine in osebe Jezusa iz Nazareta. Udejanji se to, kar je apostol narodov dejal kristjanom v Korintu: “Izročil sem vam predvsem to, kar sem sam prejel (...)” (1 Kor 15,3-4).«²

Ob nekem drugem letu vere, ki ga je razglasil Pavel VI. leta 1967, nas je tudi sveti Jožefmarija vabil, naj se poglobimo v vsebino veroizpovedi. Občasno obnovimo sklep, da se bomo držali tega nasveta. Ponovno nas je spomnil, da v Opus Dei *skušamo vedno in v vsem sentire cum Ecclesia, čutiti s Kristusovo Cerkvijo, našo Materjo*³, potem pa je dodal: *Zato hočem, da se sedaj na nujno kratek in strnjen način skupaj spomnimo temeljnih resnic svete veroizpovedi Cerkve: zaklada vere, ki ji ga je s svojim razodetjem zaupal Bog.*⁴

Vedno, ponavljam, toda še posebno v tem letu uresničujmo zavzet apostolat nauka. Vsak dan vidimo, da je vedno bolj potreben: obstaja namreč veliko ljudi, ki se imajo za kristjane in celo katoličane, pa niso zmožni predstaviti razlogov za svojo vero tistim, ki še niso prejeli evangelijskega oznanila, ali tistim, ki pomanjkljivo poznajo te resnice, ki so nam jih posredovali apostoli in jih Cerkev zvesto ohranja.

¹ Benedikt XVI., Govor na splošni avdienci. 17. 10. 2012.

² *Prav tam.*

³ Sveti Jožefmarija, Pismo 19. 3. 1967, št. 5.

⁴ *Prav tam.*

Benedikt XVI. je izrazil svoje hrepenenje, da bi to leto vsem pomagalo »poglobiti se v osrednje verske resnice o Bogu, človeku, Cerkvi, o vsej družbeni in vesoljni stvarnosti, tako da bomo premišljevali o tem, kar pravi veroizpoved. Želel bi, da bi postalo jasno,« je nadaljeval, »da so te vsebine ali verske resnice (*fides quae*) neposredno povezane z našim vsakdanjim življenjem. Zahtevajo spreobrnjenje življenja, ki daje življenje novemu načinu verovanja v Boga (*fides qua*). Spoznati Boga, ga srečati, se poglobiti v poteze njegovega obličja, tu gre za naše življenje, kajti On vstopi v globoke dinamizme človeškega bitja.«⁵

To sta dva neločljiva vidika: držati se verskih resnic z razumom ter se z močjo volje truditi, da bi te resnice v polnosti izoblikovale naša celo najmanjša dejanja, predvsem pa dolžnosti vsakega človeka glede na njegove okoliščine. Kakor je zapisal naš ustanovitelj, *tako (notranje) nagibe in razsvetljenja milosti kakor zunanje predloge glede tega, kaj naj verujemo, je treba ubogati v najvišjem in osvobajajočem dejanju svobode. Ne podpiramo pokorščine notranjemu delovanju Svetega Duha v duši, če se zoperstavljamo pokorščini zunanjim in potrjenim predlogom nauka vere.*⁶

Kar iz tega sledi, je jasno: da moramo hoteti in se truditi bolj in bolje spoznavati Kristusov nauk in ga tako posredovati drugim ljudem. Z božjo pomočjo nam bo uspelo, če bomo pozorno premišljevali člene vere. Ni dovolj le teoretično učenje, temveč je nujno »odkriti globoko vez med resnicami, ki jih izpovedujemo v veroizpovedi, ter našim vsakdanjim bivanjem, da bi tako te resnice postale — kar so vedno bile — luč korakom našega življenja, voda, ki oškropi suhost na naši poti, življenje, ki premaguje puščave sodobnega življenja. V veroizpoved je vcepljeno moralno življenje kristjana, ki v njej najde svoj temelj in svoje upravičenje.«⁷ Pobožno molimo ali premišljujemo to izpoved vere ter prosimo Tolažnika za pomoč, da bomo te resnice bolj ljubili in se z njimi bolj seznanili.

Zato se v naših apostolskih pogovorih in pri predavanjih o krščanskem nauku za tiste, ki se udeležujejo dejavnosti Prelature, nenehno zatekajmo k študiju in ponovnemu branju *Katekizma katoliške Cerkve* ali njegovega *Kompendija*. Tudi duhovniki vztrajno uporabljajmo te dokumente pri naših meditacijah in pogovorih. Tako se bomo vsi trudili primerjati naše vsakdanje življenje z opornimi točkami, ki jih vsebuje *Katekizem*. Velikokrat se spomnim, kako je sveti Jožefmarija vedno znova prebiral katekizem

⁵ Benedikt XVI., Govor na splošni avdienci. 17. 10. 2012.

⁶ Sveti Jožefmarija, Pismo 19. 3. 1967, št. 42.

⁷ Benedikt XVI., Govor na splošni avdienci. 17. 10. 2012.

svetega Pija V. — sedanji katekizem takrat še ni obstajal —, pa tudi katekizem svetega Pija X., ki ga je v svojih pogovorih priporočal tistim, ki so ga poslušali.

*Verujem v enega Boga, Očeta vsemogočnega,
stvarnika nebes in zemlje, vseh vidnih in nevidnih stvari*

*Verujem v enega Boga, Očeta vsemogočnega, stvarnika nebes in zemlje, vseh vidnih in nevidnih stvari.*⁸ Prvi člen veroizpovedi izraža vero Cerkve v obstoj enega, osebnega Boga, ki je ustvaril in ohranja vse stvari, ki s svojo previdnostjo vlada vsemu vesoljstvu, predvsem ljudem. ***Ko gledamo s čistimi očmi, takrat vse kričé govori o tem našem Bogu in Stvarniku. Gospod, ki je zaradi njegove vere nagradil Petra tako, da ga je postavil za glavo svoje svete Cerkve (prim. Mt 16,13-19), tudi nas, verne kristjane, nagrajuje z novo jasnostjo: kajti to, kar je mogoče spoznati o Bogu, je očitno med njimi — med verniki —, saj jim je Bog to razodel; kajti od stvarjenja sveta naprej je tisto, kar je v Bogu nevidno, njegovo večno moč in njegova božanskost, mogoče spoznati po ustvarjenih bitjih (prim. Rim 1,20).***⁹ Predlagam vam, kakor sem vam že napisal, da izgovarjate veroizpoved z novo vero, da jo oznanjate z veseljem in da se zatekate v te resnice, ki so za kristjane tako nepogrešljive.

Vsi vemo, da je zaradi izvirnega greha človeška narava globoko ranjena, kar ljudem otežuje, da bi lahko zgolj z močjo naravnega razuma spoznavali edinega resničnega Boga z jasnostjo in brez primesi zmote.¹⁰ In prav zato se je Bog v svoji neskončni dobroti in usmiljenju postopoma razodeval skozi staro zavezo, dokler ni po Jezusu Kristusu uresničil polnosti odrešenja. Ko je poslal svojega učlovečenega Sina, nam je jasno razodel ne samo resnice, ki jih je zameglil greh, temveč tudi intimnost njegovega božjega življenja. V naročju edine božje narave od vekomaj obstajajo tri resnično različne osebe: Oče, Sin in Sveti Duh, neločljivo združene v eno čudovito in neizrekljivo občestvo ljubezni. »Skrivnost presvete Trojice je središčna skrivnost krščanske vere in krščanskega življenja. To je skrivnost Boga v njem samem. Ta skrivnost je torej izvir vseh drugih skrivnosti vere: je luč, ki jih osvetljuje.«¹¹ »Je verska skrivnost v strogem pomenu, ena od tistih “v Bogu skritih skrivnosti, ki sploh ne moremo vedeti zanje, če jih Bog ne razodene” (I. vatikanski koncil, DS 3015).«¹²

⁸ Rimski misal, Nicejsko-carigrajska veroizpoved.

⁹ Sveti Jožefmarija, Pismo 19. 3. 1967, št. 55.

¹⁰ Prim. *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 36-38.

¹¹ *Katekizem Katoliške cerkve*, št. 234.

¹² *Prav tam*, št. 237.

Razodetje njegovega notranjega življenja, s čimer nam je omogočil, da smo po milosti deležni tega zaklada, je najdragocenejše darilo, s katerim nas je obdaril in nam pomaga Gospod. Je popolnoma zastonjski dar, izključno sad njegove dobrote. Zato je logično priporočilo našega ustanovitelja: *Veroizpoved moramo vedno moliti z duhom češčenja, ljubeče kontemplacije in slavljenja.*¹³

Svetega Jožefmarija prosim, da bi se trudili izgovarjati besedo *credo*, verujem, s sveto vnemo, s katero jo je on ponavljal velikokrat v teku dneva. Svetoval nam je: *Nauči se častiti Očeta, Sina in Svetega Duha. Nauči se gojiti posebno pobožnost do presvete Trojice: verujem v Boga Očeta, verujem v Boga Sina, verujem v Svetega Duha: verujem v presveto Trojico. Upam v Boga Očeta, upam v Boga Sina, upam v Boga Svetega Duha: upam v presveto Trojico. Ljubim Boga Očeta, ljubim Boga Sina, ljubim Boga Svetega Duha. Verujem, upam in ljubim presveto Trojico.*¹⁴ Potem je nadaljeval: *Ta pobožnost je potrebna kot nadnaravna vaja duše, ki se prevede v dejanja srca, čeprav se ne izlije vedno v besede.*¹⁵ Ali smo dobro izkoristili ta priporočila? Ali hočemo “verovati”, kakor Bog pričakuje, da bomo verovali? Nam ta vera v vsemogočnega in večnega Boga daje gotovost?

Prvi člen veroizpovedi je trdna skala, na kateri temeljita vera in krščansko ravnanje. Kakor je dejal Benedikt XVI. na predvečer začetka leta vere, »se moramo naučiti najpreprostejše in najbolj temeljne lekcije drugega vaticanskega koncila: da je krščanstvo po svojem bistvu vera v Boga, ki je troedina ljubezen, ter osebno in skupnostno srečanje s Kristusom, ki usmerja in vodi življenje. Vse drugo izhaja iz tega (...). Koncil nas spominja, da ima Cerkev v vseh svojih komponentah nalogo in zapoved, da posreduje besedo božje ljubezni, ki odrešuje, da bi slišali in sprejeli tisti božji klic, ki v sebi nosi našo večno blaženost.«¹⁶

Zato se je potrebno vedno bolj poglobljati v prvi člen veroizpovedi. *Verujem v Boga!* Ta prva trditev se dviga pred nami kot najbolj temeljna. Vsa veroizpoved govori o Bogu, človeka in svet pa omenja, kolikor se nanašata na Boga. Drugi členi te izpovedi vere so odvisni od prvega: vodijo nas k boljšemu spoznavanju Boga, takšnega, kot se je postopoma razodeval ljudem. Ker vsebuje nekaj tako temeljnega, ne smemo dopuščati nobene oblike naveličanosti pri oznanjevanju slednjega drugim ljudem. Kot sem vas

¹³ Sveti Jožefmarija, Pismo 19. 3. 1967, št. 55.

¹⁴ Sveti Jožefmarija, *Kovačnica*, št. 296.

¹⁵ *Prav tam.*

¹⁶ Benedikt XVI., Govor na splošni avdienci. 10. 10. 2012.

spominjal na začetku teh vrstic, nam pri izpolnjevanju te naloge ne bo manjkalo božje pomoči.

V mesecu novembru nas liturgija vabi, naj na poseben način premišljujemo večne resnice. S svetim Jožefmarijem vam ponavljam: ***Nujno je, da nikoli ne izgubimo izpred oči tega vzvišenega cilja, za katerega smo bili določeni. Kaj koristi človeku, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa zapravi? Ali kaj bo dal človek v zameno za svojo dušo? (Mt 16,26) En sam je naš poslednji, nadnaravni cilj, ki zbira, izpopolnjuje in dviga naš naravni cilj, kajti milost naravo predpostavlja, jo zbira, zdravi, dviga in bogati.***¹⁷

Prepričajmo se, da če bomo živeli veroizpoved in jo vgradili v vse naše življenje, nam bo to omogočilo boljše razumeti in bolj ljubiti našo čudovito odvisnost od Boga, okušati neprimerljivo veselje ob dejstvu, da smo njegovi otroci in da se tega zavedamo. *Katekizem katoliške Cerkve* nas spominja, da vera prinaša neizmerne posledice za naše življenje. Na prvem mestu nas vzpodbuja, da priznamo veličino in veličastvo Boga in ga častimo; da nenehno zahvaljevanje za njegove dobrine postane naša drža; da cenimo resnično dostojanstvo vseh moških in žensk, ustvarjenih po božji podobi in sličnosti, ki so zato vredni vsega spoštovanja; da pravilno uporabljamo ustvarjene stvari, ki nam jih je Gospod dal na razpolago; da zaupamo vanj v vseh, predvsem pa v težkih okoliščinah.¹⁸

»Verujemo v enega samega Boga, Očeta, Sina in Svetega Duha, stvarnika vidnih stvari — kot je ta svet, na katerem preživimo svoje kratko življenje — in nevidnih stvari — kot so čisti duhovi, ki jih imenujemo tudi angeli —, in ki je tudi stvarnik duhovne in nesmrtni duše v vsakem človeku.«¹⁹ Tako je Pavel VI. začel *Izpoved vere božjega ljudstva* leta 1968, ko se je končalo leto vere, ki ga je razglasil ob priložnosti, ko se je dopolnilo devetnajst stoletij od mučeništva svetih apostolov Petra in Pavla.

Cerkev se je v zavedanju neizčrpnega bogastva, vsebovanega v razodetju, ki ga nenehno spremlja in mu pomaga božji Tolažnik, z razumom poglobila v skrivnost svete Trojice. Po zaslugi prizadevanj mnogih generacij svetnikov — cerkvenih očetov in učiteljev — ji je uspelo na nek način osvetliti to veliko skrivnost naše vere, pred katero — kakor je pravil naš Oče — vsak dan “osupnemo”, hkrati pa si želimo izboljšati naš odnos z vsako od treh božjih oseb.

¹⁷ Sveti Jožefmarija, Pismo 19. 3. 1967, št. 59.

¹⁸ Prim. *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 222-227.

¹⁹ Pavel VI., *Izpoved vere božjega ljudstva*, 30. 6. 1968.

»Bog je eden, toda ni samotarski,«²⁰ trdi starodavna veroizpoved. *Katekizem katoliške Cerkve* razlaga, da je temu tako, ker »Oče, Sin, Sveti Duh niso samo imena za različne modalnosti (načine) božje biti, saj so stvarno različni med seboj: Ni namreč Oče isti kakor Sin, ni Sin isti kakor Oče, tudi ni Sveti Duh isti kakor Oče ali Sin.«²¹ Ne morete si zamisliti, kolikšno veselje je doživel naš ustanovitelj v Marseilleu, ko je na nekem izklesanem kamnu zagledal risbo, ki je predstavljala sveto Trojico, kakršno je dal postaviti v kripto prelatske cerkve.

²⁰ *Fides Dámasi (DS 71)*. Veroizpoved, pripisana papežu sv. Damazu.

²¹ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 254. Navedeno besedilo izvira iz XI. toledskega koncila leta 675 (DS 530).

***Verujem v enega Gospoda Jezusa Kristusa, edinorojenega Sina Božjega,
ki je iz Očeta rojen pred vsemi veki
in je Bog od Boga, Luč od Luči, pravi Bog od pravega Boga.
Rojen, ne ustvarjen, enega bistva z Očetom
in je po njem vse ustvarjeno.***

Nadaljujmo z drugim členom vere. Verujem v enega Gospoda Jezusa Kristusa, edinorojenega Sina Božjega, ki je rojen pred vsemi veki in je Bog od Boga, Luč od Luči, pravi Bog od pravega Boga. Rojen, ne ustvarjen, enega bistva z Očetom in je po njem vse ustvarjeno.²²

Pri Bogu je rojstvo absolutno duhovno. Zato si »po analogiji z gnozeološkim procesom človeškega uma, po katerem si človek, ki pozna samega sebe, ustvari neko podobo sebe, nekakšno predstavo o sebi, nek “pojem” (...), ki je iz latinske besede *verbum* pogosto poimenovan “notranja beseda”, mi *drznemo misliti na rojstvo Sina* ali večnega “pojma” in notranje Besede Boga. Bog, ki pozna samega sebe, rodi Besedo-Sina, ki je Bog enako kakor Oče. V tem porajanju je Bog hkrati Oče, torej tisti, ki rodi, in Sin, tisti, ki je rojen, v najvišji istovetnosti Božanstva, ki izključuje množstvo “bogov”. Beseda je Sin, ki je iste narave kakor Oče in je z Njim edini Bog razodetja stare in nove zaveze.«²³ Tukaj se ne bom ustavljal pri osebi Svetega Duha, edinega Boga z Očetom in Sinom.

Zagotovo ni mogoče odstraniti temè, na katero naleti naš razum, ko misli na Tistega, ki biva v nedostopni luči²⁴. Ne človeški razum, ne razum angelov niti katerega koli drugega ustvarjenega bitja ni zmožen dojeti neizčrpnega božjega Bistva: *če ga razumeš, potem ni Bog*, pravi nek znani aforizem. Kljub temu naše duše, ustvarjene od Boga in za Boga, hrepenijo po tem, da bi bolje spoznale svojega Stvarnika in Očeta, da bi ga bolj ljubile in poveličevale; da bi videle sveto Trojico in uživale v njeni večni pričujočnosti.

V zvezi s tem Benedikt XVI. spodbuja vernike, naj se nikoli ne zadovoljimo s tistim poznavanjem Boga, ki smo ga dosegli. »Najbolj resnične radosti, je dejal na neki nedavni avdienci, so v nas zmožne sprostiti zdrav nemir, ki nas vodi, da smo bolj

²² Rimski misal, Nicejsko-carigrajska veroizpoved.

²³ Blaženi Janez Pavel II., Govor na splošni avdienci, 6. 11. 1985, št. 3.

²⁴ 1 Tim 6,16.

zahtevni — da hočemo neko višjo, globljo dobrino — in da vedno bolj jasno zaznavamo, da nič končnega ne more izpolniti našega srca. Tako se bomo naučili razoroženi težiti za tisto dobrino, ki je ne moremo zgraditi sami ali si je priskrbeti z našimi lastnimi močmi. Tako se bomo naučili, da se ne bomo prepuščali malodušju zaradi napore ali ovir, ki prihajajo iz našega greha.«²⁵

Sveti Irenej Lyonski, eden od prvih cerkvenih očetov, ki se je trudil doumeti skrivnost stvarjenjskega delovanja svete Trojice, je pojasnjeval: »Samo en Bog je (...): on je Oče, on je Bog, on je stvarnik, on je začetnik, on je urejevalec. On je naredil vse po samem sebi, se pravi po svoji Besedi in po svoji Modrosti, "po Sinu in Duhu".«²⁶ Izrazil se je na nazoren, metaforičen način — saj ne obstaja nikakršna neenakost med božjimi osebami — in dodal, da sta Sin in Tolažnik v stvarjenju kakor očetovi "roki". To povzema *Katekizem katoliške Cerkve*, ki zaključí: »Stvarstvo je skupno delo svete Trojice.«²⁷ V tej popolni enotnosti delovanja se stvarjenjsko delo pripisuje vsaki božji osebi skladno s tem, kar je lastno vsaki od božjih oseb. Tako pravimo, da je Oče prvo počelo biti, Sin najvišji Vzor in sveti Duh Ljubezen, ki spodbuja k podeljevanju dobrin ustvarjenim bitjem.

Moje hčere in sinovi, premišljujmo te velike resnice z držo globokega češčenja. Ponavljam: prosimo Boga, kakor je svetoval sveti Jožefmarija, da bi imeli potrebo po tem, da se obračamo na vsako izmed božjih oseb ter jih razlikovali med seboj.

*V začetku je bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu in Beseda je bila Bog. (...) Vse je nastalo po njej in brez nje ni nastalo nič, kar je nastalo.*²⁸ V Bogu Sinu, z Očetom in Svetim Duhom, v vsemogočnosti, modrosti in ljubezni edinega Boga je izvor in poslednji cilj vseh ustvarjenih bitij, duhovnih in materialnih, predvsem pa ljudi.

Božja dobrota je tako velika, da je hotel ustvariti naše prastarše po svoji podobi in sličnosti.²⁹ V njiju in v njune potomce je zarisal globoko sled, udeležnost v neustvarjeni Modrosti, ki je Beseda, s tem ko je v njuni duši položil razum in svobodno voljo. Kljub temu mnogi tega ne vedo, ne upoštevajo ali zanemarjajo ter poskušajo postaviti človeka v središče vsega. Kako je našega Očeta bolel ta osiromašeni pogled nekaterih ljudi! Tako je na primer razlagal med nekim družinskim srečanjem na začetku

²⁵ Benedikt XVI., Govor na splošni avdienci, 7. 11. 2012.

²⁶ Sv. Irenej Lyonski, *Proti krivoverstvu* 2, 30, 9 (PG 7, 822).

²⁷ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 292; prim. sv. Irenej Lyonski, *Adversus haereses* 4, 20, 1 (PG 7, 1032).

²⁸ *Jn* 1,1-3.

²⁹ Prim. *1 Mz* 1,26.

leta 1973, ko je na glas opravljal svojo osebno molitev. *Nekateri bi namesto teocentrične raje imeli antropocentrično Cerkev. Taki poskusi so absurdni. Vse stvari so bile ustvarjene od Boga in za Boga: ómnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil, quod factum est (Jn 1,3). Strašna napaka je spreminjati človeka v najvišjo točko vsega. Ni vredno truda delati samo za človeka. Seveda moramo delati za človeka, toda zaradi božje ljubezni. Sicer delo nič ne koristi in v njem ni mogoče vztrajati.*³⁰

Gospod od kristjanov pričakuje, da ga bomo z molitvijo, žrtvijo in s posvečevanim poklicnim delom ponovno povzdignili na vrh vseh človeških dejavnosti; da se bomo trudili, da bo kraljeval najgloblje v srcih; da bomo z njegovim naukom poživljali civilno družbo in njene ustanove. *Tudi od nas je odvisno*, vam ponavljam skupaj s svetim Jožefmarijem, *da mnoge duše ne bodo ostale v temi, temveč da bodo hodile po poteh, ki vodijo k večnemu življenju.*³¹ S kolikšno pobožnostjo molimo molitev iz Preces, *Ad Trinitátem Beatíssimam*? Kako se zahvaljujemo Bogu za njegovo neskončno popolnost? Kako globoko ljubimo to središčno skrivnost vere in posledično tudi našega življenja?

»Vemo, da je v Bibliji božja Beseda prisotna na začetku stvarjenja: vse ustvarjene reči, od kozmičnih elementov naprej — sonca, lune, nebesnega svoda — so pokorne božji Besedi, obstajajo, ker so bile “poklicane” od nje. Ta stvarjenjska moč božje besede se je prelila v Jezusa Kristusa, učlovečeno Besedo, in se pretaka tudi po njegovih človeških besedah, ki so pravi “nebesni svod”, ki usmerja misli in kaže pot človeku na zemlji.«³² Zato pogosto premišljujemo Kristusove besede, zbrane v Evangeliju in na splošno v vsej Novi zavezi. Iz tega premišljevanja poskušajmo izluščiti nove navdihe in jih nato uporabiti v našem vsakdanjem življenju. Predlagam vam, naj bo po zgledu našega Očeta vsaka vaša notranja molitev prizadevanja poln dialog: Gospod nas vidi, sliši nas in je z nami, njegovimi hčerami in sinovi.

Ne pozabimo, da od 17. decembra naprej Cerkev prepeva tako imenovane “O” odpeve (*Antiphonae maiores*), s katerimi se neposredno pripravlja na Gospodovo rojstvo. Prvi je ta: *O modrost, ki si izšla iz ust Najvišjega, ki segaš od kraja do kraja ter krepko in blago vse urejaš: pridi in uči nas pota razumnosti!*³³ To je silen klic k učlovečeni Besedi, katere rojstvo iz Device Marije bomo obhajali v kratkem. »Kajti

³⁰ Sveti Jožefmarija, Zapiski z družinskega srečanja, 1. 1. 1973.

³¹ Sveti Jožefmarija, Pismo 11. 3. 1940, št. 3.

³² Benedikt XVI., Besede ob molitvi Angel Gospodov, 18. 11. 2012.

³³ Molitveno bogoslužje, večernice 17. decembra, odpev k Magnifikat.

Modrost, ki se je rodila v Betlehemu, je božja Modrost (...), torej božji načrt, ki je dolgo ostal skrit in ga je Bog sam razodel v zgodovini odrešenja. Ob polnosti časov je ta Modrost privzela človeško obličje, Jezusovo obličje.«³⁴

Z vero se pripravljajmo na ta veliki praznik, ki ga na splošno imenujemo praznik veselja. Živimo ga z vso ponižnostjo. Živimo ga skupaj z vsemi verniki Dela. Hitimo naproti temu srečanju trdno odločeni, da bomo opazovali neskončno veličino in ponižnost Jezusa Kristusa, ki je prevzel našo naravo — še en izraz tega, kako nas ljubi. Ne naveličajmo se gledati Marije in Jožefa, čudovitih učiteljev molitve in ljubezni do Boga.

Beseda, ki se je učlovečila, je večna Beseda Boga, ki nam je omogočila, da smo v Njej božji otroci: *Poglejte, kakšno ljubezen nam je podaril Oče: Božji otroci se imenujemo in to tudi smo!*³⁵ Sveti Jožefmarija pravi: ***Božji otroci, bratje Besede, ki je meso postala, Tistega, o katerem je bilo rečeno: V njej je bilo življenje in življenje je bilo luč ljudi (Jn 1, 4). Otroci luči, bratje luči, to smo. Prinašalci edinega plamena, ki je zmožen vžgati mesena srca.***³⁶ Želim, da ne bi manjkali na tem srečanju ob praznovanju prihoda Boga na zemljo: v teh dneh premišljujmo, kako se trudimo za svoje izboljšanje v tem, da smo ob Jezusu, da živimo z Jezusom, da pripadamo Jezusu.

³⁴ Benedikt XVI., Homilija na predvečer 17. decembra 2009.

³⁵ *1 Jn 3,1.*

³⁶ Sveti Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 66.

Verujem v Jezusa Kristusa, ki je zaradi nas ljudi in zaradi našega zveličanja prišel iz nebes. In se je utelesil po Svetem Duhu iz Marije Device.

V teku svetih božičnih praznikov smo se velikokrat približali betlehemiški votlini, da bi opazovali Jezusa v naročju njegove matere. Tja smo šli, da bi ga počastili, gnala nas je tudi želja, da bi na nek način zastopali vse človeštvo. In danes, ko se začinja novo leto, v drugem mašnem berilu ganjeni beremo besede svetega Pavla: *Ko pa je nastopila polnost časa, je Bog poslal svojega Sina, rojenega iz žene, rojenega pod postavo, da bi odkupil tiste, ki so bili pod postavo, da bi mi prejeli posinovljenje.*³⁷

V naših dušah raste gorečnost, da bi to blagovest kot novost posredovali vsemu svetu, kakor je ponavljal naš Oče ob prazniku Gospodovega rojstva. *Radi bi, da bi z njim lepo ravnali v vsakem kotičku zemlje, da bi ga po vsem svetu sprejeli z ljubeznijo. Poskušali bomo prekriti brezbrizno tišino tistih, ki ga ne poznajo in ga ne ljubijo, tako da bomo prepevali božične pesmi, te ljudske pesmi, ki jih pojejo majhni in veliki po vseh deželah s staro krščansko tradicijo. Ali ste opazili, da vedno govorijo o tem, da bomo šli pogledat, opazovat božje Dete? Kakor pastirji, ki so tisto srečno noč hitro odšli tja in našli Marijo, Jožefa in dete, položeno v jasli (Lk 2,16).*³⁸

Polni začudenja smo v preteklih dneh opazovali ta veliki izraz božje dobrohotnosti. Nikoli se ne nehajmo čuditi! *Poglejmo na Dete, našo Ljubezen, v jasliah. Gledati Ga moramo z zavestjo, da smo pred skrivnostjo. Z vero moramo sprejeti to skrivnost in se prav tako z vero poglobiti v njeno vsebino.*³⁹ Zato lahko poleg tega, da posnemamo pastirje, ki so hitro prišli k votlini, opazujemo tudi zgled svetih treh kraljev, katerih se bomo spomnili na slovesnost Gospodovega razglašanja. Zaradi svoje ponižne vere so tisti možje premagali težave, na katere so naleteli na svojem dolgem potovanju. Bog je razsvetlil njihova srca, da bi v svetlobi zvezde odkrili oznanilo Mesijevega rojstva. Bili so poslušni in ta razpoložljivost jih je pripeljala do Betlehema. Ko so vstopili na kraj, kjer je bila nastanjena sveta družina, so zagledali dete z Marijo, njegovo materjo. *Padli so predenj in ga počastili. Odprli so svoje zaklade in mu darovali zlata, kadila in mire.*⁴⁰

³⁷ Rimski misal, praznik svete Marije, Božje Matere, 2. berilo (Gal 4,4-5).

³⁸ Sveti Jožefmarija, Zapiski z meditacije, 25. 12. 1973.

³⁹ Sveti Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 13.

⁴⁰ Mt 2,11.

Tudi mi bodimo poslušni nagibom milosti, ki k nam prihaja po zakramentih, pa tudi v osebni molitvi, ko premišljujemo evangelijske prizore ter z veliko mero upoštevamo nasvete iz duhovnega vodstva in jih poskušamo uresničiti v praksi. Popolnoma logična je vzpodbuda svetega Tomaža Akvinskega: »Ker je človeški um šibak, ga je potrebno voditi k poznavanju božjih stvari. Enako ga je potrebno kakor za roko voditi k ljubezni preko nekaterih čutno zaznavnih reči, ki jih spoznavamo z lahkoto. Med njimi je na prvem mestu človeškost Jezusa Kristusa, kakor pravimo v božičnem hvalospevu: "Da bi nas ob vidnem spoznavanju Boga On pritegnil k ljubezni do nevidnih stvari".«⁴¹

Veroizpoved pri maši z največjo preprostostjo izraža skrivnost odrešilnega učlovečenja, ko izpoveduje, da se je Božji Sin, ki je *zaradi nas ljudi in zaradi našega zveličanja prišel iz nebes, [...] utelesil po Svetem Duhu iz Marije Device in postal človek*.⁴² V teh nekaj besedah, ki jih izgovarjamo ali pojemo ter se ob tem globoko priklonimo, je izražen središčni zgodovinski dogodek, ki nam je odprl vrata nebes. V tem besedilu, ki je kakor fino zlato tkanje, poslušamo odmev vseh treh poročil o učlovečenju, ki nam jih posredujejo evangeliji. Ko sveti Matej pripoveduje o oznanjenju skrivnosti svetemu Jožefu, v angelova usta položi besede, ki govorijo o Sinu Device Marije: *Daj mu ime Jezus, kajti on bo svoje ljudstvo odrešil grehov*.⁴³ Jezusovo učlovečenje in rojstvo izražata neskončno božjo dobroto: ker se zaradi greha — izvirnega in osebnih grehov — nismo mogli vrniti k Bogu s svojimi lastnimi močmi, nam je On prišel naproti: *Bog je namreč svet tako vzljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak bi imel večno življenje*.⁴⁴ Spominjam vas na tisto razmišljanje našega Očeta, s katerim je pritiskal na nas, naj živimo dejansko in globoko vero: ***na koncu vero izgubimo, če nismo vedno začudeni ob božjih skrivnostih***⁴⁵. Ali rahločutno skrbimo za odnos z Jezusom? Ali smo hvaležni za to Gospodovo vsemogočnost, ki kot dokaz ljubezni zahteva, da se ji podredimo?

Verbum caro factum est.⁴⁶ Ko je božja Beseda prevzela meso in kri Device Marije, se ni samo približala, da bi nam govorila kakor prej v stari zavezi, temveč je postala

⁴¹ Sveti Tomaž Akvinski, *Teološka suma*, II-II, q. 82, a. 3 ad 2.

⁴² Rimski misal, Nicejsko-carigrajska veroizpoved.

⁴³ *Mt* 1,21.

⁴⁴ *Jn* 3, 16.

⁴⁵ Sveti Jožefmarija, Zapiski s pogovora, 25. 10. 1973.

⁴⁶ *Jn* 1, 14.

človek, eden od nas, potomec Adama in Eve, v vsem enak nam, razen v grehu.⁴⁷ Hotel je priti na svet, da bi nas učil, **da so vse poti na zemlji, vsi stanovi, vsi poklici in vsako pošteno delo lahko božji**⁴⁸, in vztrajno pričakuje, da jih prehodimo sveto, z nadnaravno in človeško popolnostjo. Kako neskončno in čudovito se nam je približal *Bog z nami!*

Ko sveti Luka pripoveduje o oznanjenju naši Gospe, povzema pogovor nadangela Gabriela z Marijo, ko ji je razodel božji načrt: *Sveti Duh bo prišel nadte in moč Najvišjega te bo obsenčila, zato se bo tudi Sveto, ki bo rojeno, imenovalo Božji Sin.*⁴⁹ V sveti Mariji se steka ljubeč pogled treh božjih oseb, ki so jo pred veki izbrale za resnično skrinjo zaveze, pribežališče grešnikov, kajti v njenem prečistem telesu je Božji Sin prevzel človeško meso. Njen takojšen in odločen odgovor — *fiat mihi secundum verbum tuum*⁵⁰, zgôdi se mi po tvoji besedi — je omogočil prihod tej veliki in tolažbe polni skrivnosti. Vsak dan, ko izgovarjamo Angel Gospodov, se spominjamo tega posebnega trenutka v zgodovini odrešenja. S kolikšno pobožnostjo vzklije naša molitev? Ali se zahvaljujemo naši Gospe iz vsega srca za njeno popolno izročitev izpolnjevanju božjega načrta? Vedno bolj okušajmo to misel svetega Jožefmarija: ***O Mati, Mati! S to svojo besedo — “fiat” — si nas naredila za brate Boga in dediče Njegove slave. — Blagoslovljena bodi!***⁵¹

Vse te razloge in še mnoge druge, ki bi jih lahko še našteali, lahko povzamemo v enega samega: »Beseda se je učlovečila, *da bi nas napravila “deležne božje narave”* (2 Pt 1, 4): “Takšen je bil namreč razlog, zaradi katerega se je Beseda učlovečila in je Božji Sin postal Sin človekov: zato, da bi človek, ko stopi v občestvo z Besedo in tako prejme božje posinovljenje, postal božji sin.”«⁵²

Jezus Kristus je resnično druga oseba presvete Trojice: Sin večnega Očeta, ki je resnično prevzel našo človeško naravo, ne da bi prenehal biti Bog. Jezus ni bitje, ki bi bilo deloma Bog in deloma človek, kot nekakšna nemogoča mešanica božanskosti in človeškosti. Je *perféctus Deus, perféctus homo*, kakor izpovedujemo v *Quicumque* ali Atanazijevi veroizpovedi. Trudimo se temeljito poglobiti v to resničnost; prosimo Tolažnika, naj nas razsvetli, da jo bomo globlje razumeli in jo spreminjali v življenje svojega življenja ter jo s svetim navdušenjem posredovali drugim. Ne pozabimo, da

⁴⁷ Prim. *Heb* 4, 15.

⁴⁸ Sveti Jožefmarija, *Pogovori*, št. 26.

⁴⁹ *Lk* 1, 35.

⁵⁰ *Lk* 1, 38.

⁵¹ Sveti Jožefmarija, *Pot*, št. 512.

⁵² *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 460. Citat je iz besedila Sv. Ireneja *Adversus haereses*, 3, 19, 1 (PG VII/1, 939).

moramo v vsakem trenutku, v kateri koli okoliščini izražati sveti ponos, da smo Jezusovi bratje in sestre, otroci Boga Očeta v Kristusu.

Še enkrat razmislimo o tem: »Prava vera pa je to: Verovati in izpovedovati moramo, da je naš Gospod Jezus Kristus Božji Sin, Bog in človek. Kot Bog se je rodil od vekomaj iz Očetovega bistva, kot človek se je rodil v času iz materinega bistva. Popoln Bog, popoln človek, obstoječ iz umne duše in človeškega telesa, enak Očetu po božanstvu, manjši od Očeta po človečnosti. In čeprav je Bog in človek, vendar nista dva, temveč en Kristus; eden, ne ker bi se božanstvo spremenilo v meso, temveč ker si je Bog privzel človečnost; povsem eden, ne ker bi se bistvo pomešalo, temveč ker je oseba ena.«⁵³

Očitno je, da stojimo pred tako bleščečo skrivnostjo, ki zaslepi naš razum, ko premišljuje o njej. Dogaja se tako — čeprav je ta primerjava zelo revna — kot kadar nekdo poskuša gledati naravnost v sonce in mora odmakniti pogled, ker ne prenese tolike svetlobe. Pred skrivnostjo učlovečenja nimamo druge izbire kakor to, o čemer je govoril naš Oče: ***Potrebujemo to, da je naša krščanska duša odeta v ponižnost: otresti se moramo skušnjave, da bi hoteli božjo veličino omejiti na naše revno pojmovanje, na našo človeško razlago, in razumeti, da je ta skrivnost v svoji zastrtosti luč, ki vodi življenje ljudi.***⁵⁴

⁵³ Atanazijeva veroizpoved (Quicumque), 30-36

⁵⁴ Sveti Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 13.

Verujem v Jezusa Kristusa, ki se je utelesil po Svetem Duhu iz Marije Device in postal človek.

Prav v betlehemski votlini se izraža ne samo neskončna božja ljubezen do njegovih ustvarjenih bitij, temveč tudi njegova nedoumljiva ponižnost. To Dete, ki je prvič zajokalo, ki ga zebe, ki potrebuje Marijino in Jožefovo toplino, je vsemogočni in večni Bog, ki se je — ne da bi zapustil nebesa, ko je prišel na zemljo — hotel odreči slavi svoje božanskosti: *Čprav je bil namreč v podobi Boga, se ni ljubosumno oklepal svoje enakosti z Bogom, ampak je sam sebe izpraznil tako, da je prevzel podobo služabnika in postal podoben ljudem.*⁵⁵ Ob tako čudoviti resničnosti razumemo, da je naš Oče pogosto vzkliknil: ***Zakaj me imaš tako rad, Gospod?***

»Krščanski paradoks,« pravi Benedikt XVI., »je prav v poistovetenju božje Modrosti, torej večnega *Logosa*, s človekom, Jezusom iz Nazareta, in njegovo zgodovino. Za ta paradoks ni rešitve, če je ni v besedi “Ljubezen”, ki jo je treba v tem primeru seveda zapisati z veliko začetnico, kajti gre za Ljubezen, ki neskončno presega človeške in zgodovinske razsežnosti.«⁵⁶

Da bi razumeli, kako nujno potrebna je ponižnost, da bi lahko prejeli luč učlovečenja, nam Sveto pismo pripoveduje, da so bili prve priče skrajnega božjega ponižanja poleg Marije in Jožefa ubogi pastirji, ki so bedeli pri svojih čredah okrog Betlehema, preprosti ljudje z bore malo ugleda v očeh drugih. Gospod se je ozrl nanje, kajti »kar privlači božjo milosrčnost, je predvsem ponižnost srca.«⁵⁷ Jezus sam se je več let kasneje zahvalil svojemu nebeškemu Očetu: *ker si to prikril modrim in razumnim, razodel pa otročičem. Da, Oče, kajti tako ti je bilo všeč.*⁵⁸

Tudi Modri z Vzhoda so prepoznali Mesija, ker so bili preprosti, velikodušno pozorni na božje znamenje. ***Naš Gospod se obrača na vse ljudi, vsem pravi, naj pridejo k njemu, naj bodo sveti. Ne kliče samo treh kraljev, ki so bili modri in mogočni. Že pred tem je poslal betlehemskim pastirjem ne le zvezde, ampak enega izmed njegovih angelov (prim. Lk 2,9). Vsi pa, revni in bogati, modri in preprosti, morajo gojiti v svojih dušah ponižnost, ki jim omogoča, da slišijo božji glas.***⁵⁹

⁵⁵ Flp 2,6-7.

⁵⁶ Benedikt XVI., Homilija pri Večernicah 17. 12. 2009.

⁵⁷ Blaženi Janez Pavel II., Govor na splošni avdienci, 6. 11. 1996.

⁵⁸ Mt 11,25-26.

⁵⁹ Sveti Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 33.

Ganjen se spominjam, kako nam je sveti Jožefmarija večkrat postavil pred oči prizor Gospodovega rojstva. Govoril je o *betlehemski katedri*, iz katere nam Dete Jezus daje mnoge nauke; med drugim predvsem lekcijo ponižnosti, da bi se naučili ukloniti svoj ponos in svoj napuh, ko bomo gledali kraljevega otroka. Občudujmo tudi to, da ga je takrat, ko je Device Marijo izbral za svojo Mater, pritegnila — povedano po človeško — predvsem njena ponižnost, njena nizkost: *kajti ozrl se je na nizkost svoje služabnice. Glej, odslej me bodo blagrovali vsi rodovi.*⁶⁰

Ta razpoložljivost, za katero moramo prositi Gospoda, ne izključuje težnje, da bi dosegli večjo učinkovitost pri delu, s katerim se ukvarjamo, tako da uporabimo vsa človeška sredstva v našem dosegu, da bi se izboljšali ter s svojim delom častili Boga. Nasprotno, kot razlaga sveti oče, »gre za to, da preučujemo in se poglobljamo v védenje, tako da ohranjamo duha “majhnosti”, ponižen in preprost duh, kakršen je Marijin, ki je “Sedež modrosti”. Kolikokrat smo se bali približati se betlehemski votlini, ker nas je skrbelo, da bi bila to lahko ovira za našega kritičnega duha in za našo “modernost”! Ravno nasprotno, v tej votlini lahko vsak od nas odkrije resnico o Bogu in resnico o človeku, o samem sebi. V tem Otroku, ki se je rodil iz Marije, sta se srečali obe resnici: človekovo hrepenenje po večnem življenju je raznežilo srce Boga, ki se mu ni zdelo zamalo prevzeti človeško podobo.«⁶¹

Ko premišljujemo o neskončni božji ljubezni do ljudi, ki se izraža predvsem v skrivnosti odrešenja, *postanemo ganjeni*. Tako naš Oče začne svojo homilijo “Na poti k svetosti”⁶², in mislim, da si tudi mi želimo takšno notranjo razpoložljivost ob tem, ko izgovarjamo veroizpoved. S kolikšno hvaležnostjo jo izpovedujemo, ko pravimo, da se je večna božja Beseda po delovanju Svetega Duha učlovečila v telesu Device Marije in postala človek! Ob teh besedah se globoko priklonimo in dvakrat na leto poklekemo, »kajti tančica, ki je zakrivala Boga, če se izrazimo na tak način, se odstre in dotakne se nas njegova nedoumljiva in nedostopna skrivnost: Bog postane Emanuel, “Bog z nami”. Ko poslušamo maše, ki so jih uglasbili veliki mojstri sakralne glasbe,« je dejal sveti oče na neki nedavni avdienci, »(...) takoj opazimo, da se pri teh besedah zadržijo na poseben način, kot da bi hoteli z univerzalnim jezikom glasbe izraziti tisto, česar besede ne morejo izraziti: veliko skrivnost Boga, ki se učloveči, ki postane človek.«⁶³

⁶⁰ Lc 1, 48.

⁶¹ Benedikt XVI., Homilija pri Večernicah 17. 12. 2009.

⁶² Prim. Sveti Jožefmarija, *Božji prijatelji*, št. 294.

⁶³ Benedikt XVI., Govor na splošni avdienci, 2. 1. 2013.

V preteklih mesecih smo s pomočjo liturgije sledili Jezusovim korakom na zemlji: najprej v delavnici v Nazaretu, nato po poteh v Judeji in Galileji. Predlagam vam, da se sedaj, ko premišljujemo o tej veliki skrivnosti učlovečenega Boga, zadržimo pri različnih dogodkih Gospodovega zemeljskega življenja. Jezus se je resnično kot človek rodil v Betlehemu in hodil med nami več kot trideset let, v katerih je živel popolnoma človeško življenje. Sveti Jožefmarija nas je vzpodbujal, naj mu bomo hvaležni, ker je prevzel naše meso z vsemi iz tega izhajajočimi posledicami. Bil je vztrajen: ***Bog se ni preoblekel v človeka, temveč se je učlovečil.***⁶⁴ Drugi vatikanski koncil nas na to spominja, ko govori o Božjem Sinu: »S človeškimi rokami je delal, s človeškim razumom je razmišljal, s človeško voljo je deloval, s človeškim srcem ljubil. Rojen iz Device Marije je v resnici postal eden izmed nas, v vsem nam enak razen v grehu.«⁶⁵

Ko premišljujemo o Gospodovem življenju, je zelo pomembno, »da obnovimo osuplost pred to skrivnostjo, da pustimo, da nas ovije veličina tega dogodka: Bog, pravi Bog, Stvarnik vsega, je kot človek prehodil naše poti, vstopil je v človeški čas, da bi nam spregovoril o svojem življenju (prim. *1 Jn* 1,1-4).«⁶⁶ Zato se s pomočjo milosti poglobimo v posledice dejstva, da je Bog postal pravi človek: Jezus nam daje zgled, kako naj ravnamo v slehernem trenutku, v skladu z dostojanstvom, ki nam ga je pridobil: kot resnični božji otroci. Med liturgičnim letom se bomo z novim pomenom zopet spominjali njegovih najpomembnejših naukov. Poskušajmo jih osebno ponotranjiti ter jih obnavljati v svojem vsakdanjem življenju: to je gotova pot — druge poti ni — za doseganje svetosti, h kateri Gospod kliče vse kristjane. On sam je v evangeliju poudaril: *Jaz sem pot, resnica in življenje. Nihče ne pride k Očetu drugače kot po meni.*⁶⁷

Sveti Jožefmarija je že od zgodnje mladosti tistim, ki so se udeleževali njegovega pastoralnega dela — ter tistim, ki jih je sam poiskal, da bi jih vodil h Gospodu, saj v apostolatu ne more biti premora —, pokazal stezo, po kateri so lahko sledili Kristusu v vsakdanjem življenju. Bog mu je podelil posebno razsvetljenje, da je odkril odrešenjsko vsebino Kristusovega življenja v Nazaretu, ki — kakor potrjuje *Katekizem katoliške Cerkve* — »omogoča vsakemu človeku zedinjati se z Jezusom na najbolj vsakdanjih poteh življenja.«⁶⁸ To je izrecno potrdil Benedikt XVI., ki pravi, da v ravnanju in v

⁶⁴ Sveti Jožefmarija, Zapiski z meditacije, 25. 12. 1972.

⁶⁵ II. vatikanski koncil, pastoralna konstitucija *Gaudium et spes*, št. 22.

⁶⁶ Benedikt XVI., Govor na splošni avdienci, 9. 1. 2013.

⁶⁷ *Jn* 14,6.

⁶⁸ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 533.

spisih našega ustanovitelja s posebno močjo sije žarek božje luči, vsebovane v evangeliju, prav zato, ker je učil, da se svetost lahko doseže in se mora doseči v običajnih okoliščinah krščanskega življenja⁶⁹, ki je sestavljeno iz ur dela, posvečanja družini, poklicnim in družbenim odnosom ...

Dejansko je Bog v srce svetega Jožefmarija položil ***hrepenenje, da bi ljudem vseh stanov in poklicev razložili ta nauk: da je običajno življenje lahko sveto in polno Boga, da nas Gospod kliče, da posvečujemo svoje redne naloge, kajti v tem je tudi krščanska popolnost.***⁷⁰ In navdihnil ga je, da je ustanovil Opus Dei, *pot posvečevanja v poklicnem delu in izpolnjevanju običajnih kristjanovih dolžnosti.*⁷¹ Njegov duh je zanesljiv vodnik za tiste, ki želijo najti Kristusa, iti za Njim in ga ljubiti sredi zemeljskih hrepenenj, na vseh razpotjih življenja.

Skrivnost učlovečenja nam govori o izročitvi Boga vsemu človeštvu. Božja Beseda, »ki je postala meso, je želela postati dar za ljudi, sama sebe je dala za nas (...), prevzela je našo človeškost, da bi nam dala svojo božanskost. V tem je véliki dar. Tudi kadar mi kaj darujemo, pojasnjuje sveti oče, ni pomembno, da je darilo bolj ali manj drago; kdor ne zmore dati delčka sebe, vedno daruje premalo. Še več, včasih iščemo prav to, da bi nadomestili srce in zavezanost izročitve samega sebe z denarjem, z materialnimi stvarmi. Skrivnost učlovečenja pokaže, da Bog ni storil tako: ni le nekaj daroval, temveč je dal samega sebe v svojem edinorojenem Sinu.«⁷² Enako pričakuje od vsakogar izmed nas.

⁶⁹ Prim. Benedikt XVI., apostolska spodbuda *Verbum Domini*, 30. 9. 2010, št. 48.

⁷⁰ Sveti Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 148.

⁷¹ Molitev k svetemu Jožefmariju.

⁷² Benedikt XVI., Govor na splošni avdienci, 9. 1. 2013.

Verujem v Jezusa Kristusa, ki je bil za nas križan pod Poncijem Pilatom, ki je trpel in bil v grob položen.

Sledeč predlogom iz apostolskega pisma *Porta fidei*, nadaljujmo s premišljevanjem členov veroizpovedi v tem letu vere. Povabim vas, da se poglobite v še eno od resnic, ki jih izpovedujemo vsako nedeljo. Potem, ko izpovemo svojo vero v učlovečenje, nas spodbudi, naj se spomnimo trpljenja, smrti in pokopa našega Gospoda Jezusa: to so zgodovinski dogodki, ki so se resnično zgodili na določenem kraju in v določenem času, kakor potrjujejo ne samo evangeliji, ampak tudi mnogi drugi viri. Hkrati pa ti resnični dogodki po svojem pomenu in učinku presegajo zgolj zgodovinske koordinate, saj gre za odrešilne dogodke, prinašalce zveličanja, ki ga je uresničil Odrešenik.

Gospodovo trpljenje in smrt ter njegovo odrešenje, dogodki, napovedani v stari zavezi, v sebi nosijo cilj in nadnaravni smisel, ki sta edinstvena. On ni bil kateri koli človek, temveč Božji Sin, ki je postal človek, učlovečena Beseda, ki se je žrtvovala na križu za vse ljudi, v zadoščenje za naše grehe. In ta edina spravna žrtev je v zakramentu prisotna na naših oltarjih vsakokrat, ko se obhaja sveta maša. S kolikšno vsakodnevno pobožnostjo moramo obhajati ali se udeležiti svete daritve!

Umirjeno premišljujmo veroizpoved. Tako imenovana "Apostolska vera", ki se lahko moli predvsem med postom, pravi, da je naš Gospod Jezus Kristus *trpel pod Poncijem Pilatom, križan bil, umrl in bil v grob položen, šel pred pekel in tretji dan od mrtvih vstal*.⁷³ Enako — v malo drugačni različici — uči veroizpoved, ki jo navadno molimo pri maši in sledi formulaciji prvih ekumenskih koncilov. *Katekizem katoliške Cerkve* uči, da »nasilna Jezusova smrt ni bila sad naključja v nesrečnem spletu okoliščin. Ta smrt spada v skrivnost božjega načrta, kakor pojasnjuje sv. Peter Judom v Jeruzalemu že v svojem prvem govoru na binkošti: "Izročili so ga, prav kakor je Bog hotel in predvidel." (*Apd 2,23*)«⁷⁴

Na to je že prej opozoril tudi Jezus sam: *Zato me Oče ljubi, ker dam svoje življenje, da ga spet prejmem. Nihče mi ga ne jemlje, ampak ga dajem sam od sebe. Oblast imam, da ga dam, in oblast imam, da ga spet prejmem. To naročilo sem prejel od svojega*

⁷³ Rimski misal, Apostolska veroizpoved.

⁷⁴ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 599.

Očeta.⁷⁵ In tako je *prepad zla, ki ga v sebi nosi greh, premagala neskončna ljubezen. Bog ne zapusti ljudi. (...) Ta ogenj, ta želja, da bi izpolnil odrešujoči odlok Boga Očeta, napolnjuje celo Jezusovo življenje, vse od rojstva v Betlehemu. V času treh let, ko so učenci živeli ob Njem, so ga slišali neutrudno ponavljati, da je njegova hrana izpolnjevanje volje tistega, ki ga pošilja (prim. Jn 4,34). Tako je vse do popoldneva prvega velikega petka, ko se konča njegovo darovanje. In nagnil je glavo in izročil duha (Jn 19,30). S temi besedami nam apostol Janez oriše Kristusovo smrt: Jezus, pod težo križa z vso krivdo človeštva, umre zaradi sile in podlosti naših grehov.*⁷⁶

Kako hvaležni moramo biti našemu Gospodu za neizmerno ljubezen, ki nam jo je izkazal! Svobodno in iz ljubezni je izročil žrtev svojega življenja, ne le za človeštvo kot celoto, temveč za vsakogar od nas, kakor razlaga sveti Pavel: *diléxit me et trádidit seípsum pro me*⁷⁷, vzljubil me je in daroval zame sam sebe. Še več; isti apostol z močnimi besedami označi vrhunec Kristusove odrešilne ljubezni, ko zatrdi: *Njega, ki ni poznal greha, je [Bog Oče] zavoljo nas storil za greh, da bi mi postali Božja pravičnost v njem.*⁷⁸

O tem je Benedikt XVI. na neki avdienci dejal: »Kako čudovita in hkrati presenetljiva je ta skrivnost! Nikoli ne bomo mogli dovolj premišljevat o tej resničnosti. Kajti Jezus se kljub temu, da je bil Bog, ni ponašal s svojim božjim dostojanstvom kot z izključno lastnino; ni hotel uporabiti svoje božje narave, svojega slave polnega dostojanstva in svoje moči kot orodje za zmago in kot znamenje vzvišenosti nad nami. Nasprotno, "sam sebe je izpraznil" ter vzel nase bedno in slabotno človeško podobo.«⁷⁹

»Bog je v svojem načrtu odrešenja določil,« uči *Katekizem katoliške Cerkve*, »naj njegov Sin ne le "umrje za naše grehe" (1 Kor 15,3), ampak tudi "okusi smrt", se pravi, naj spozna stanje smrti, stanje ločenosti med svojo dušo in svojim telesom, in sicer v času med trenutkom, ko je izdihnil na križu, in trenutkom, ko je bil obujen od mrtvih.«⁸⁰ Tako se je še bolj očitno razodela resničnost Jezusove smrti in širitve blagovesti odrešenja duš, ki so bile v "šeolu" oziroma "predpeklu"; s to besedo namreč Sveto pismo imenuje stanje, v katerem so se nahajali vsi pokojni, ki so bili prikrajšani za

⁷⁵ Jn 10,17-18.

⁷⁶ Sveti Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 95.

⁷⁷ Gal 2,20.

⁷⁸ 2 Kor 5,21.

⁷⁹ Benedikt XVI., Govor na splošni avdienci, 8. 4. 2009.

⁸⁰ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 624.

videnje Boga, ker se do takrat odrešenje še ni dopolnilo. Toda ta Kristusov "spust pred pekel" je imel neenake učinke: »Jezus ni šel v predpekel, da bi tam rešil pogubljene, niti da bi uničil pekel pogubljenja, temveč da bi osvobodil pravične, ki so živeli pred njim.«⁸¹ V tem je še en dokaz božje pravičnosti in usmiljenja, ki ga moramo ceniti in za katerega moramo biti hvaležni.

Približuje se veliki teden. V prizorih, ki nam jih liturgija ponuja v premišljevanje, poskušajmo najti tisto, kar bomo lahko uporabili pri sebi. ***Premišljujmo v Gospodu, ki je iz ljubezni do nas ranjen od nog do glave***⁸², vabi sveti Jožefmarija. Brez naglice se zadržimo pri zadnjih korakih našega Gospoda na zemlji. Kajti ***v tragediji Kristusovega trpljenja se dovršujeta naše življenje in celotna zgodovina človeštva. Veliki teden ne more biti omejen zgolj na spomin, saj je premišljevanje skrivnosti Jezusa Kristusa, ki se nadaljuje v naših dušah; kristjanova dolžnost je biti alter Christus, ipse Christus, drugi Kristus, Kristus sam. Vsi smo bili s krstom postavljeni za duhovnike svojega obstoja, da bi darovali duhovne žrtve, ki bodo po Jezusu Kristusu prijetne Bogu (1 Pt 2,5), da bi vsako izmed naših dejanj izvršili v duhu poslušnosti božji volji in s tem ovekovečili poslanstvo Boga-Človeka.***⁸³

Že sedaj se pripravimo, da bomo z globoko pobožnostjo prisostvovali pri liturgiji velikonočnega tridnevja. Ob tem si lahko vsakdo določi še druge konkretne načine, s katerimi bo bolje izkoristil te dneve. Poleg številnih že obstoječih izrazov v ljudski pobožnosti, kot so procesije in spokorni obredi, ne pozabimo na »vajo pobožnosti, "križev pot", ki nam vse leto ponuja možnost, da se skrivnost križa vedno bolj globoko vtisne v našega duha, ter da lahko s Kristusom hodimo po tej poti in se tako notranje oblikujemo po Njem.«⁸⁴

Pobožno podoživimo križev pot v tem postu; vsakdo na način, ki mu bo najbolj pomagal. Najpomembnejše se osredotoča na premišljevanje Gospodovega trpljenja z ljubeznijo in hvaležnostjo. Od molitve na vrtu Getsemani do smrti in pogreba nam evangeliji ponujajo obilo snovi za osebno molitev. Prav tako nam lahko pomagajo premišljevanja svetnikov in mnogih duhovnih avtorjev. Poslušajmo, kaj nam predlaga sveti Jožefmarija: ***Moj Gospod in moj Bog, ob ljubečem pogledu naše Matere smo te***

⁸¹ Prav tam, št. 633.

⁸² Sveti Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 95.

⁸³ Prav tam, št. 96.

⁸⁴ Benedikt XVI., Govor na splošni avdienci, 4. 4. 2007.

*pripravljene spremljati na poti bolečine, ki je bila cena našega odrešenja.*⁸⁵ Drznimo si reči: *Mati moja, žalostna Devica, pomagaj mi podoživeti tiste grenke ure, ki jih je tvoj Sin hotel prestati na zemlji, da bi mi, narejeni iz prgišča blata, končno živeli in libertátem glóriæ filiórum Dei, v svobodi in slavi božjih otrok.*⁸⁶

⁸⁵ Sveti Jožefmarija, *Križev pot*, spremna beseda.

⁸⁶ *Prav tam.*

Verujem, da je Jezus Kristus tretji dan od mrtvih vstal, po pričevanju Pisma.

Včeraj se je začel velikonočni čas. *Aleluja*, polna veselja, ki se iz vseh kotičkov zemlje dviga v nebo, izraža nezlomljivo vero Cerkve v njenega Gospoda. Jezus je po svoji sramotni smrti na križu od Boga Očeta po Svetem Duhu dobil novo življenje — slave polno življenje v njegovi presveti človeškosti, kakor izpovedujemo ob nedeljah v enem od členov vere. Jezus, *perfectus homo*, popoln človek, ki je umrl pod Poncijem Pilatom in je bil pokopan, je *od mrtvih vstal, po pričevanju Pisma*⁸⁷ ter ni nikoli več umrl, kar je poročstvo našega vstajenja od mrtvih in večnega življenja, na katero upamo. Zato recimo skupaj Cerkvijo: *res se spodobi in je pravično, primerno in zveličavno, da tebe, Gospod, v vsakem času, posebno pa ta dan slovesneje hvalimo, ko je bilo darovano naše velikonočno Jagnje, Kristus. On je pravo Jagnje, ki je odvzelo grehe sveta. S svojo smrtjo je uničil našo smrt in nam s svojim vstajenjem obnovil življenje.*⁸⁸

Poskušajmo se s Tolažnikovo pomočjo poglobiti v to veliko skrivnost vere, na katero se opira vse krščansko življenje, tako kot se stavba opira na svoje temelje. »Skrivnost Kristusovega vstajenja,« uči *Katekizem katoliške Cerkve*, »je stvaren dogodek, ki je imel zgodovinsko ugotovljene pojavnosti, kakor priča Nova zaveza.«⁸⁹ To je sveti Pavel pojasnjeval kristjanom iz Korinta. *Izročil sem vam predvsem to, kar sem sam prejel: Kristus je umrl za naše grehe, kakor je v Pismih. Pokopan je bil in tretji dan je bil obujen, kakor je v Pismih. Prikazal se je Kefu, nato dvanajsterim.*⁹⁰

Popolnoma izjemen značaj Kristusovega vstajenja je v tem, da je bila njegova presveta človeškost potem, ko sta bila po moči Svetega Duha ponovno združena duša in telo, popolnoma spremenjena v slavi Boga Očeta. To je zgodovinsko dejstvo, o katerem pričujejo popolnoma verodostojne priče, vendar pa je to obenem in na prvem mestu temeljni predmet krščanske vere. Gospod »v svojem vstalem telesu preide od smrtnega stanja v drugačno življenje onkraj časa in prostora. Jezusovo telo je v vstajenju napolnjeno z močjo Svetega Duha; deležno je božjega življenja v stanju svojega

⁸⁷ Rimski misal, Nicejsko-carigradska veroizpoved.

⁸⁸ Rimski misal, Hvalospjev I na Veliko noč.

⁸⁹ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 639.

⁹⁰ *1 Kor 15,3-5.*

povečanja, tako da more sv. Pavel reči o Kristusu, da je “nebeški človek” (prim. *1 Kor* 15,35-50).⁹¹

Premišljujmo, kar je sveti Jožefmarija zapisal v eni od svojih pridig: *Kristus živi. Jezus je Emanuel, Bog z nami. Njegovo vstajenje nam razodeva, da Bog svojih ne zapusti (...).*

Kristus živi v svoji Cerkvi. “Vendar vam govorim resnico: za vas je dobro, da grem; kajti če ne odidem, Tolažnik ne bo prišel k vam; če pa odidem, vam ga bom poslal.” (Jn 16, 7). Takšen je bil božji načrt: Jezus nam je s smrtjo na križu dal duha Resnice in Življenja. Kristus ostaja v svoji Cerkvi, v njenih zakramentih, njeni liturgiji, učenju, v vsej njeni dejavnosti.

Na poseben način je Kristus še vedno navzoč med nami, in sicer v vsakodnevni daritvi svete evharistije. Zato je maša središče in korenina krščanskega življenja. Pri vsaki maši je vedno navzoč Kristus v celoti, Glava in Telo. Per Ipsum, et cum Ipso et in Ipso. Kajti Kristus je Pot, je Posrednik; v Njem najdemo vse, izven Njega pa naše življenje ostaja prazno. V Jezusu Kristusu in pod Njegovim vodstvom si upamo reči — audemus dicere — Pater noster, Oče naš. Upamo si Gospoda nebes in zemlje imenovati Oče.

*Navzočnost živega Jezusa v sveti hostiji je poroštvo, temelj in izpolnitev Njegove navzočnosti na svetu.*⁹²

Vstali Jezus je Gospodar sveta, Gospod zgodovine: nič se ne zgodi, ne da bi On to hotel ali dopustil v skladu z božjimi odrešilnimi načrti. Sveti Janez nam v Razodetju to predstavlja v vsej Gospodovi slavi: *Sredi med svečniki [sem videl] nekoga, ki je bil podoben Sinu človekovemu. Oblečen je bil v haljo do tal in prevezan čez prsi z zlatim pasom. Njegova glava in lasje so bili beli kakor bela volna, kakor sneg, njegove oči so bile kakor ognjen plamen, noge je imel kakor v pēči razbeljen bron, glas pa kakor glas mnogih vodá. V desnici je držal sedem zvezd in iz ust mu je segal oster dvorezen meč, njegovo obličje pa je bilo kakor sonce, kadar žari v vsej svoji mōči.*⁹³

Ta vzvišenost našega Gospoda nad svetom in nad zgodovino v vsej njeni razsežnosti zahteva, da se njegovi učenci z vsemi svojimi močmi trudimo za graditev njegovega kraljestva na zemlji. Ta naloga ne zahteva le, da ljubimo Boga z vsem srcem

⁹¹ Katekizem katoliške Cerkve, št. 646.

⁹² Sveti Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 102.

⁹³ *Raz* 1,13-16.

in vso dušo, temveč da s čustvi in z deli, v *dejanju in resnici*⁹⁴ ljubimo vsakega sočloveka, posebno tiste, ki so najbolj potrebni pomoči. Zato — kakor je zapisal sveti Jožefmarija — zelo dobro razumemo *nepotrpežljivost, tesnobo in nemirne želje tistih, ki se z naravnim krščanstvom v duši (prim. Tertulijan, Apologeticum, 17) ne vdajo pred osebno in družbeno krivico, ki jo lahko povzroči človeško srce. Ljudje že dolga stoletja bivajo skupaj, pa je še vedno najti toliko sovraštva, uničevalnosti in fanatizma, nakopičenih v očeh, ki nočejo videti, in v srcih, ki nočejo ljubiti.*⁹⁵

To je, kakor veste, eno od področij, za katero novi papež izraža skrb že od prvih trenutkov svojega pontifikata. Naj nas spodbudijo zgledi in nauki našega Očeta, da se bomo še naprej trudili prinašati Kristusovo ljubezen ter duhovno in materialno skrb za druge v okolje, v katerem vsak izmed nas deluje. Tako delajmo mi osebno, hkrati pa prav tako spodbujajmo sodelovanje drugih ljudi, da bodo izkazovali skrb za tiste, ki potrebujejo pomoč. Nikoli ne pozabimo, da se je Opus Dei po božji volji rodil in krepil med reveži in bolniki v najrevnejših madridskih mestnih četrtih. Njim se je naš ustanovitelj posvetil velikodušno in junaško ter jim v prvih letih Dela namenjal veliko časa. Leta 1941 je zapisal: *Ni vas treba spominjati na to — to namreč že živite —, da se je Opus Dei rodil med ubogimi v Madridu, v bolnišnicah in najbolj bednih četrtih, ter da se še vedno posvečamo revežem, otrokom in bolnikom. To je tradicija, ki se v Delu nikoli ne bo prekinila.*⁹⁶

Nekaj let kasneje je sveti Jožefmarija ta nauk dopolnil še z drugimi, zelo jasnimi besedami, ki so kljub minevanju časa še vedno popolnoma aktualne. *V teh časih zmede, je zapisal, se v političnih in družbenih zadevah ne ve, kaj je desnica, kaj sredina in kaj levica. Toda če kot levico razumemo doseganje blagostanja za uboge, da je zadoščeno njihovim pravicam do tega, da živijo v vsaj minimalnem udobju, da delajo, da je dobro poskrbljeno zanje, če zbolijo, da se lahko razvedrijo, da imajo otroke in jih lahko vzgajajo, da je poskrbljeno zanje, kadar so stari, potem sem bolj levičar kot kdorkoli drug. Seveda v okviru družbenega nauka Cerkve in brez sklepanja kompromisov z marksizmom ali ateističnim materializmom, niti ne s protikrščanskim razrednim bojem, kajti v teh rečeh ne smemo popuščati.*⁹⁷

⁹⁴ 1 Jn 3,18.

⁹⁵ Sveti Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 111.

⁹⁶ Sveti Jožefmarija, *Navodilo*, 8. 12. 1941, št. 57.

⁹⁷ Sveti Jožefmarija, *Navodilo*, maj 1935 / 14. 9. 1950, opomba 146.

Našega ustanovitelja je predvsem bolelo to, da se hladnost in pomanjkanje ljubezni do bližnjega včasih pojavljata tudi med kristjani. *Z zemeljskimi dobrinami razpolaga le peščica ljudi; kulturne dobrine so zaprte v umetniške kroge. Zunaj pa so lakota po kruhu in modrosti ter človeška življenja, sveta, ker prihajajo od Boga, a vendar obravnavana kot nepomembna, kot številke statistike. Razumem in podpiram to nepotrpežljivost, ki me spodbuja, da gledam Kristusa, ki nas še naprej vabi, da uresničimo to novo zapoved ljubezni.*

*Vse okoliščine našega življenja nam prinašajo božje sporočilo, od nas zahtevajo odgovor ljubezni, predanost drugim.*⁹⁸

Moje hčere in sinovi, premišlujmo te besede in omogočajmo, da bodo odmevale v ušesih mnogih ljudi, da bi *nova zapoved* ljubezni svetila v življenju vseh ljudi in da bi bila — kakor je hotel Jezus — razpoznavno znamenje vseh njegovih učencev.⁹⁹ Želel sem, da bi se po Jezusovem vstajenju poglobili v besede iz evangelija: *gavisi sunt discipuli viso Dómino*¹⁰⁰, učenci so se razveselili, ko so zagledali Gospoda. Prav tako imejmo v mislih, da nam Učitelj vedno sledi od blizu. Odkriti ga moramo in ga gledati v izrednih in rednih okoliščinah običajnega življenja, prepričani v to, kar je zatrjeval sveti Jožefmarija: ali ga bomo našli tam, ali pa ga ne bomo našli nikoli. Zato se vprašajmo, ali smo po Kristusovi zmagi, po gotovosti, da računa na nas, dali novo smer našemu *gaudium con pace*, našemu veselju, polnemu ljubezni? Ali ima nadnaravno in človeško vsebino?

⁹⁸ Sveti Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 111.

⁹⁹ Prim. *Jn* 13,34-35.

¹⁰⁰ *Jn* 20,20.

Verujem, da je Jezus Kristus šel v nebesa in sedi na Očetovi desnici.

Nadaljujmo z razlago členov vere. Poglobimo se v skrivnost Gospodovega vnebohoda. Verujemo, da je Jezus Kristus po svojem vstajenju od mrtvih *šel v nebesa in sedi na Očetovi desnici*.¹⁰¹ Ob tej slovesnosti, ki jo obhajamo v četrtek, 9. maja, ali v nedeljo, 12. maja — v krajih, kjer je predstavljena na nedeljo —, se moramo vsi zaustaviti in se spomniti na blaženi cilj, h kateremu smo poklicani. Ta resnica nas obenem spominja na zgodovinsko dejstvo in na dogodek odrešenja. Kot zgodovinsko dejstvo vnebohoda zaznamuje »dokončni vstop Jezusove človeške narave v nebeško območje Boga, iz katerega se bo vrnil, ki pa ga medtem skriva človeškim očem«. ¹⁰² Sedaj je navzoč v evharistiji, na zakramentalen način; toda v svoji naravni biti je navzoč samo v nebesih, od koder bo ob koncu časov prišel v slavi in veličastvu ter bo sodil vsem ljudem.

Evangelist, ki najbolj podrobno opisuje ta dogodek, je sveti Luka; ta nam na začetku knjige Apostolskih del pove, da je Gospod *po svojem trpljenju (...) z mnogimi znamenji dokazal, da živi: štirideset dni se jim je prikazoval in jim govoril o Božjem kraljestvu*.¹⁰³ Zapisal je tudi, kako je Gospod med enim izmed prikazovanj apostolom *odprl um, da so doumeli Pisma. Rekel jim je: Tako je pisano: Mesija bo trpel in tretji dan vstal od mrtvih, in v njegovem imenu se bo oznanilo vsem narodom spreobrnjenje v odpuščanje grehov, s čimer bodo začeli v Jeruzalemu. Vi ste priče teh reči*.¹⁰⁴

Sveti Jožefmarija je o teh prizorih velikokrat premišljeval na družinskih srečanjih s številnimi ljudmi. Nekoč je na primer poslušalce povabil, naj premišlujejo o Gospodu po njegovem vstajenju od mrtvih, ko je *govoril o mnogih rečeh, o vsem, kar so ga spraševali njegovi učenci. Mi ga v tem nekoliko posnemamo, kajti vi in jaz smo Gospodovi učenci in želimo si izmenjati vtise*.¹⁰⁵ Ob neki drugi priložnosti je dodal: *Govoril jim je tako, kot sedaj mi govorimo tukaj, enako! To je kontemplacija: pogovor z Bogom. In kontemplacija ter pogovor z Bogom nas vodita h gorečnosti po dušah, k veliki želji, da bi privedli h Kristusu tiste, ki so se oddaljili*.¹⁰⁶

¹⁰¹ Rimski misal, Nicejsko-carigrajska veroizpoved.

¹⁰² *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 665.

¹⁰³ *Apd* 1,3.

¹⁰⁴ *Lk* 24,46-48.

¹⁰⁵ Sveti Jožefmarija, Zapiski z družinskega srečanja, 29. 10. 1972.

¹⁰⁶ Sveti Jožefmarija, Zapiski z družinskega srečanja, 3. 11. 1972.

Toda vrnimo se k trenutku vnebohoda, ko je Jezus učence odpeljal *ven proti Betaniji. Povzdignil je roke in jih blagoslovil. Medtem ko jih je blagoslavljal, se je odmaknil od njih in se vzdignil v nebo.*¹⁰⁷ Na eni od nedavnih avdienc se je papež Frančišek ob premišljevanju te skrivnosti vprašal: »Kakšen je pomen tega dogodka? Katere so njegove posledice v našem življenju? Kaj pomeni gledati Jezusa, ki sedi na Očetovi desnici?«¹⁰⁸

Gospod se je dvignil v nebo kot Glava Cerkve; odšel je, da bi nam pripravil prostor, kakor je obljubil.¹⁰⁹ »Jezus Kristus, glava Cerkve, je šel pred nami v veličastno Očetovo kraljestvo, da bi mi, udje njegovega telesa, živeli v upanju, da bomo nekoč večno z njim.«¹¹⁰ Da pa bi lahko s Kristusom vstopili v slavo, je nujno slediti njegovim korakom. Papež nam pokaže, kako Jezus medtem, ko vstopa v Jeruzalem, da bi obhajal svojo zadnjo pasho, na kateri je dopolnil odrešujočo daritev, že »vidi cilj, nebesa, vendar se zaveda, da gre pot, ki vodi v Očetovo slavo, prek križa, prek pokorščine božjemu načrtu ljubezni do človeštva (...). Tudi nam mora biti v našem krščanskem življenju jasno, da vstop v božjo slavo zahteva vsakodnevno zvestobo Njegovi volji, tudi ko le-ta zahteva žrtev, ko je včasih potrebno spremeniti svoje načrte.«¹¹¹ Ne pozabimo, moje hčere in sinovi, da ni krščanstva brez križa, ni resnične ljubezni brez žrtve. Poskušajmo svoje vsakodnevno življenje prilagoditi tej veselja polni resničnosti, ki pomeni hoditi po isti poti, po kateri je hodil Učitelj, ki je *Pot, Resnica in Življenje*.¹¹²

Zato nas veliki praznik vnebohoda vabi, naj se vprašamo, kako naj se konkretizira naša združenost z božjo voljo: brez preprek, brez vezanosti na lastni jaz, s polno odločenostjo — ki jo obnovimo vsako jutro —, da bomo božjo voljo iskali, jo sprejemali in jo ljubili z vsemi svojimi močmi. ***Gospod ne skriva pred nami dejstva, da ta pokorščina, vdana Božji volji, zahteva odpoved in predajanje, saj ljubezen ne zahteva pravic: hoče služiti. On je prvi prehodil to pot. Jezus, kako si bil Ti pokoren? Usque ad mortem, mortem autem crucis (Flp 2,8), do smrti, do smrti na križu. Treba je iti ven iz sebe, otežiti si življenje, izgubiti ga zaradi ljubezni do Boga in do duš.***¹¹³

¹⁰⁷ Lk 24,50-51.

¹⁰⁸ Papež Frančišek, Govor na splošni avdienci, 17. 4. 2013.

¹⁰⁹ Prim. Jn 14,2-3.

¹¹⁰ Katekizem katoliške Cerkve, št. 666.

¹¹¹ Papež Frančišek, Govor na splošni avdienci, 17. 4. 2013.

¹¹² Jn 14,6.

¹¹³ Sveti Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 19.

Sveto pismo pripoveduje, da so se apostoli po vnebohodu v *velikem veselju* vrnili v Jeruzalem. Bili so ves čas v templju in so slavili Boga.¹¹⁴ Še nekaj dni pred tem pa so se razžalostili, ko jim je Jezus napovedal, da ne bo več čutno prisoten med njimi¹¹⁵; sedaj jih vidimo polne veselja. Kako si lahko razložimo to spremembo? Z očmi vere so celo pred vidnim prihodom Svetega Duha »razumeli, da bo Jezus vedno ostal z njimi, čeprav odtegnjen njihovim očem; ne bo jih zapustil in v Očetovi slavi jih bo podpiral, vodil in posređoval zanje.«¹¹⁶

Tudi sedaj po veri vemo, da je Jezus Kristus še naprej blizu nas: prek milosti, skupaj z Očetom in Svetim Duhom, ter v sveti evharistiji. On je naša opora in naša moč, starejši brat, najbližji prijatelj, ki nas nikoli ne zapusti, predvsem v trenutkih stisk ali boja. »Kot pravi sv. Janez v svojem prvem pismu, je Jezus naš zagovornik. Kako lepo je to slišati! Ko mora kdo iti pred sodnika ali je nečesa obtožen, si najprej poišče odvetnika, zagovornika, ki ga bo branil. Mi imamo zagovornika, ki nas brani, nas varuje pred hudičevimi zvijačami, brani nas pred nami samimi in pred našimi grehi! (...) Ne bojmo se iti k njemu in ga prositi odpuščanja, prositi blagoslova, prositi usmiljenja!«¹¹⁷ Ali se zavzemamo, da bi bili vedno v božji navzočnosti, pa naj se zgodi karkoli? Ali znamo sprejeti to, kar nam odreja? S kolikšno zavzetostjo ga prosimo?

Gotovost, da nas Učitelj spremlja, je še ena posledica vnebohoda, ki nas napolnjuje z mirom in veseljem. To sta veselje in mir, ki ju moramo posređovati drugim, vsem ljudem, ki so v stiku z nami, predvsem tistim, ki trpijo — morda ne da bi se tega kaj dosti zavedali — zaradi svoje oddaljenosti od Boga. Kakor je poudarjal sveti Jožefmarija, ko je pisal o tem prazniku, imamo pred seboj ***pomembno nalogo. Ne smemo ostati pasivni, saj nam je Gospod izrecno naročil: trgujte, dokler ne pridem (Lk 19,13). Medtem, ko čakamo vrnitev Gospoda, ki bo ponovno zavladal svojemu kraljestvu, ne moremo stati križem rok. Širjenje Božjega kraljestva ni samo uradna naloga članov Cerkve, ki predstavljajo Kristusa, ker so od Njega prejeli sveto moč. Vos autem estis corpus Christi, tudi vi ste Kristusovo telo, nam pove apostol, z jasno zapovedjo, naj trgujemo do konca.***¹¹⁸

¹¹⁴ Lk 24,52-53.

¹¹⁵ Prim. Jn 16,6.

¹¹⁶ Papež Frančišek, Govor na splošni avdienci, 17. 4. 2013.

¹¹⁷ Prav tam.

¹¹⁸ Sveti Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 121.

Verujem, da bo Jezus Kristus spet prišel v slavi sodit žive in mrtve; in njegovemu kraljestvu ne bo konca.

Ko se ponovno vračamo v čas med letom, nas liturgija spominja, da se nahajamo v zgodovinskem obdobju med prihodom Tolažnika na binkošti in Jezusovim prihodom v slavi ob koncu časov. To je ena od resnic, ki jih vsebuje veroizpoved in s katero se zaključi cikel skrivnosti, ki se nanašajo na našega Gospoda. Vsako nedeljo pri sveti maši izpovedujemo, da bo Gospod, ki sedaj sedi na Očetovi desnici, *spet prišel v slavi sodit žive in mrtve; in njegovemu kraljestvu ne bo konca.*¹¹⁹

»Po vnebohodu je Kristusov prihod v slavi povsem blizu,«¹²⁰ pojasnjuje *Katekizem katoliške Cerkve*, v smislu, da se lahko zgodi kadarkoli. Samo Bog ve, kdaj bo nastopil ta dogodek, ki bo zaznamoval konec zgodovine in dokončno prenovitev sveta. Zato moramo brez črnogledosti in strahu, a s čutom odgovornosti hoditi dobro pripravljene na to dokončno srečanje z Jezusom, ki se bo za vsakega človeka uresničilo ob času njegove smrti. Od Boga prihajamo in k Bogu gremo: ta resničnost v temelju predstavlja povzetek krščanske modrosti. Kljub temu pa se, kakor je pred kratim potožil papež, »pogosto pozablja na ta dva pola zgodovine, predvsem pa vera v Kristusov ponovni prihod in v poslednjo sodbo v srcu kristjanov včasih ni tako jasna in trdna.«¹²¹

Premišljujmo o tem, da pred dokončnim srečanjem z Gospodom za vsakega človeka najprej pride Gospodovo nenehno delovanje v običajnem življenju. Še vedno se spominjam živosti, s katero je sveti Jožefmarija za to vsakodnevno pot prosil Gospoda: *mane nobiscum!*¹²², ostani z nami. Ko mu to rečemo, ali se zavedamo, da mu moramo dovoliti, naj On deluje v našem življenju? Opozarjal nas je tudi, naj bomo v katerem koli trenutku pripravljene pred Bogom odgovarjati za svoje življenje. V *Poti* je zapisal: ***“Prišel bo sodit žive in mrtve,” molimo v Veri. — Ko le ne bi pozabil na tisto sodbo in na tisto pravičnost in ... na tistega Sodnika.***¹²³ Sam sem pričal tega, da je vsak dan premišljeval o tem in navdajalo ga je veselje; enako se moramo razveseliti vsi, ki vemo, da smo božji otroci. Zato je dodajal: ***Ali se v tvoji duši ne iskri želja, da bi bil v***

¹¹⁹ Rimski misal, Nicejsko-carigrajska veroizpoved.

¹²⁰ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 673.

¹²¹ Papež Frančišek, Govor na splošni avdienci, 24. 4. 2013.

¹²² *Lk* 24,29.

¹²³ Sveti Jožefmarija, *Pot*, št. 754.

zadovoljstvo tvojega Očeta Boga, ko te bo moral soditi?¹²⁴

Sedanji čas, zgodovinsko obdobje, ki ga mora prehoditi vsak človek, je »čas pričakovanja in čuječnosti«¹²⁵, v katerem moramo delati s pričakovanjem in navdušenjem dobrih otrok, da bomo na zemlji s pomočjo milosti malo po malo uvajali božje kraljestvo, ki ga bo Kristus dopolnil na poslednji dan. Tako pojasnjuje prilika o talentih, o kateri je naš Oče tolikokrat govoril.¹²⁶ Papež je spomnil nanjo v eni od svojih katehez ob letu vere. »Čas pričakovanja Gospodove vrnitve je čas delovanja, ko naj bi božji darovi obrodili sad, ne za nas same, ampak zanj, za Cerkev, za druge. Je čas, ko naj bi si vedno prizadevali za večanje dobrega na svetu. Še posebno danes, v tem obdobju krize, je pomembno, da se ne zapiramo vase, da ne zakopljemo svojega talenta, duhovnega, intelektualnega in materialnega bogastva, torej vsega, kar nam je dal Gospod, ampak da se odpremo in smo solidarni in pozorni do drugih.«¹²⁷

Moje hčere in sinovi, ne pozabimo teh priporočil. Trudimo se, da jih drugi ljudje — mnogi — ne bodo samo poslušali, temveč se jih bodo trudili uresničevati v praksi. Vse se namreč povzame v tem, da smo zaradi božje ljubezni pozorni na potrebe drugih ljudi. Najprej pa na najbližje, torej tiste, ki so zraven nas iz družinskih, poklicnih ali družbenih razlogov, misleč na besede svetega Janeza od Križa, ki jih povzema tudi *Katekizem*: »Na večer našega življenja bomo sojeni po ljubezni.«¹²⁸ To je izrazil Kristus sam v presunljivem prizoru poslednje sodbe, ki ga opisuje sveti Matej.¹²⁹ Kako znamo služiti? Ali v te male pozornosti, ki bi morale biti vsakdanje, polagamo nadnaravno in človeško veselje?

Misel na poslednje reči ne sme biti — ponavljam — razlog za strahove, ki hromijo dušo, temveč priložnost, da bomo pravilno naravnavali našo zemeljsko stezo ter se prilagajali temu, kar Bog pričakuje od vsakega izmed nas. Spodbujati nas mora, »da bolje živimo sedanjost. Bog nam z usmiljenjem in potrpežljivostjo daje ta čas, da bi se ga vsak dan učili prepoznavati v ubogih in majhnih, si prizadevali za dobro in bili čuječi v molitvi in ljubezni.«¹³⁰

¹²⁴ *Prav tam*, št. 746.

¹²⁵ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 672.

¹²⁶ Prim. *Mt 25,14-30*.

¹²⁷ Papež Frančišek, Govor na splošni avdienci, 24. 4. 2013.

¹²⁸ Sveti Janez od Križa, *Avisos y sentencias*, 57. v: *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 1022.

¹²⁹ Prim. *Mt 25,31-46*.

¹³⁰ Papež Frančišek, Govor na splošni avdienci, 24. 4. 2013.

Verujem v Svetega Duha, Gospoda, ki oživlja, ki izhaja iz Očeta in Sina, ki ga z Očetom in Sinom molimo in slavimo, ki je govoril po prerokih.

Popolno poistovetenje s Kristusom — kajti to je svetost — je na poseben način pripisano Svetemu Duhu. Zahvalimo se mu za delovanje, s katerim nenehno posvečuje duše. V preteklih dneh, ko smo obhajali slovesnost binkošti in kasneje praznik presvete Trojice, smo svoje srce velikokrat povzdignili k temu Bogu, čigar volja je — kakor piše sveti Pavel — *da bi se vsi ljudje rešili in prišli do spoznanja resnice.*¹³¹

Vzdržuje in spodbuja nas Sveti Duh, ki ga je Jezus po svojem vnebohodu poslal na svet. O tem smo v veselju premišljevali ob nedavni slovesnosti binkošti. Vsakokrat, ko molimo Vero, izpovedujemo njegov obstoj in njegovo delovanje v Cerkvi: *Verujem v Svetega Duha, Gospoda, ki oživlja. Ki izhaja iz Očeta in Sina. Ki ga z Očetom in Sinom molimo in slavimo. Ki je govoril po prerokih.*¹³²

Gre za človeškemu umu nedosegljivo resničnost, ki jo je Kristus razodel apostolom in nam kaže veličino in popolnost Boga. »Oče ni od nikogar narejen, ne ustvarjen, ne rojen. Sin je samo od Očeta: ne narejen, ne ustvarjen, ampak rojen. Sveti Duh je od Očeta in Sina: ne narejen, ne ustvarjen, ne rojen, ampak izhaja [od Očeta in Sina].«¹³³ *Katekizem katoliške Cerkve* ta nauk strne v kratke besede: »Božja enota je trojstvena (troedina).«¹³⁴

Sveti Duh je Ljubezen prvih dveh oseb: neustvarjena in neskončna Ljubezen, Ljubezen istega bistva, večna Ljubezen, ki izhaja iz vzajemne izročitve Očeta in Sina. Je v celoti nadnaravna skrivnost, ki jo poznamo prek razodetja Jezusa Kristusa in ki pomaga razumeti veličino darú ljubezni. Na temelju njegovih besed so se cerkveni očetje in drugi veliki teologi, vodeni po učiteljstvu, trudili v luči in polsenci vere na nek način orisati božanskost Tolažnika.

Izhajanje Svetega Duha iz Očeta in Sina so razložili kot Ljubezen, ki obstaja sama po sebi. To so pojasnjevali z načinom, kako spoznavajo in ljubijo človeška bitja, ki so ustvarjena po božji podobi in sličnosti, ter glede na imena in poslanja, ki se v Svetem pismu pripisujejo Svetemu Duhu. Tako kakor Bog Oče ob poznavanju svojega bistva

¹³¹ 1 Tim 2,4.

¹³² Rimski misal, Nicejsko-carigrajska veroizpoved.

¹³³ Atanazijeva veroizpoved (*Quicumque*).

¹³⁴ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 254.

rodi Sina, tako Oče in Sin ljubita drug drugega v edinstveni, večni in neskončni ljubezni, ki je Sveti Duh.

Kolikšno veselje in kolikšen mir nam mora dajati vera v to, da nam v vsakem trenutku pomaga božji Tolažnik! Ne spremlja nas samo od zunaj, kot ljubeč prijatelj, temveč kot gost, ki z Očetom in Sinom prebiva v globini naše duše v milosti. *V hudem trudu si nam mir, v vročem dnevu hladen vir in tolažba v žalosti*¹³⁵, moli Cerkev v pesmi slednici na binkoštni dan. On je *lux beatissima*, luč preblazena, ki posije v dno duše. Razsvetljuje nas, da bi bolje spoznali Kristusa, krepi nas, da bi mu sledili od blizu, kadar nas pestijo težave in ovire, spodbuja nas, naj gremo ven iz samih sebe, da bi skrbeli za druge in jih vodili k Bogu.

Božja moč in oblast razsvetlujeta obličje zemlje. Sveti Duh še naprej pomaga Kristusovi Cerkvi, da bi bila ta vedno in povsod znamenje, povzdignjeno pred narodi, ki človeštvu oznanja božjo naklonjenost in ljubezen (prim. Iz 11,12). Naj bodo naše omejitve še tako velike, lahko ljudje z zaupanjem zremo v nebesa in čutimo polnost veselja: Bog nas ima rad in nas osvobaja naših grehov. Navzočnost in delovanje Svetega Duha v Cerkvi je poroštvo in predujem večne sreče, tistega veselja in tistega miru, ki nam ga podarja Gospod.¹³⁶

Ena od najpogostejših prispodob, ki jih uporablja Sveto pismo, ko govori o Tolažniku, je voda, element, ki je absolutno potreben za naravno življenje. Kjer je ni ali je primanjkuje, se vse spremeni v puščavo in živa bitja zbolijo ali umrejo. Izraža eno od velikih bogastev, ki jih je Stvarnik zaupal ljudem, da bi z njim dobro upravljali in služili vsem. V nadnaravnem redu je ta vir življenja Tolažnik. Kristus je v svojem pogovoru s Samarijanko in kasneje na šotorskem prazniku obljubil, da bo tistim, ki bodo z vero sprejeli njegovo besedo, dal *žive vode*; da bo v vse, ki ga bodo iskali, položil *izvir žive vode*, ki bo neprenehoma izviral iz njihovega srca. Sveti Janez piše, da je to *rekel o Duhu, ki ga bodo prejeli tisti, kateri so sprejeli vero vanj.*¹³⁷

Sveti Duh prihaja h kristjanom kot neusahljiv vir božjih zakladov. Prejeli smo ga pri krstu in pri birni; daje se nam pri zakramentu spovedi, ker znova prenaša na duše neskončne Kristusove zasluge; poslan je k našim dušam in našim telesom vsakokrat, ko prejmemo evharistijo in druge zakramente; deluje v vesti prek kreposti in darov ... Z eno besedo, njegovo poslanstvo je v tem, da nas naredi za resnične božje otroke in da se

¹³⁵ Rimski misal, slovesnost binkošti, *Pesem slednica*.

¹³⁶ Sveti Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 128.

¹³⁷ Prim. *Jn* 4,10-13; 7,37-39.

vedemo skladno s tem dostojanstvom. »Sveti Duh nas uči, da gledamo s Kristusovimi očmi, da živimo življenje, kot ga je živel Kristus, da razumemo življenje, kot ga je razumel Kristus. Zato živa voda, ki je Sveti Duh, odžejja naše življenje.«¹³⁸

Po Tolažniku, Gospodu, ki oživlja, ki je govoril po prerokih in ki je mazilil Kristusa, da bi nam posredoval besede Boga, se sedaj sliši njegov glas v Cerkvi in v globini duš. Zato **živeti po Svetem Duhu pomeni živeti iz vere, upanja, ljubezni; pustiti, da se nas Bog polasti in v temelju spremeni naša srca ter jih naredi po svoji meri.**¹³⁹ Bodimo hvaležni za skrb, ki nam jo daje kot dober oče in mati, kajti to in še veliko več je Bog za vsakogar od nas. Se pogosto obračamo k njemu? Ali vsak dan obnavljamo odločitve, da bomo svojo dušo ohranjali pozorno na njegove navdihe? Se jim trudimo slediti, ne da bi se upirali?

Da bi te težnje postale resničnost, vam priporočam, da ponotranjite te besede, ki jih je sveti Jožefmarija zapisal v prvih letih Dela: **Pridi Sveti Duh! Razsvetli moj razum, da bom spoznal tvoje zapovedi, utrdi moje srce proti pastem sovražnika, vžgi mojo voljo ... Slišal sem tvoj glas in nočem otrdeti in se upirati z besedami: kasneje ..., jutri. Nunc coepi! Zdaj! Naj se ne zgodi, da jutrišnjega dne zame ne bi bilo.**

O, Duh resnice in modrosti, Duh umnosti in svèta, Duh veselja in miru! Hočem, kar hočeš, hočem, ker hočeš, hočem, kakor hočeš, hočem, kadar hočeš ...¹⁴⁰

Z vsem zaupanjem ga prosimo za Cerkev in za papeža, za škofe in duhovnike, za vse krščansko ljudstvo. Na poseben način ga prosimo za ta majhen delček Cerkve, ki je Opus Dei, za njegove vernike in sodelavce, za vse ljudi, ki se približajo našemu apostolatu, ker jih vodi plemenita želja, da bi bolj in bolje služili Bogu in drugim ljudem. In kako velika tolažba nam je dana s slovesnostjo Jezusovega Srca in spominom brezmadežnega Marijinega Srca! Zatecimo se k tem pribežališčem miru, ljubezni, veselja, gotovosti.

¹³⁸ Papež Frančišek, Govor na splošni avdienci, 8. 5. 2013.

¹³⁹ Sveti Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 134.

¹⁴⁰ Sveti Jožefmarija, rokopis, april 1934.

Verujem v Cerkev, ki je ena, sveta, katoliška in apostolska.

Pred dvema dnevoma smo obhajali slovesnost svetih apostolov Petra in Pavla, dveh stebrov vere, ki sta v Rimu prelila svojo kri za Kristusa. V tem mestu je sveti Peter postavil svoj sedež in okronal svoje zemeljsko življenje z mučeništvom. Tako je rimska Cerkev postala *Mati in glava vseh cerkva v mestu in po vsem svetu*. Zahvalimo se Bogu za ta njegov načrt, s katerim je hotel kristjane potrditi v razodetem nauku in na viden način zagotoviti enotnost. Naučimo se dati svoje življenje, tako da znamo vsak dan umreti samemu sebi.

Bog je ustanovitev Cerkve pripravljaj skozi vso zgodovino odrešenja: najprej v stari zavezi, ko je izbral Izraelce za svoje ljudstvo; kasneje, ob polnosti časov, je na svet poslal svojega nadvse ljubljenega Sina. Ta je s svojim učlovečenjem, s svojim oznanjevanjem, s svojimi čudeži in s tem, da je poklical apostole, le-te postavil, da bi oni nadaljevali njegovo odrešilno poslanstvo. »Rodila pa se je Cerkev prvenstveno iz popolne Kristusove daritve za naše odrešenje, daritve, ki je bila anticipirana (vnaprej izvršena) v postavitvi evharistije, uresničena pa je bila na križu.«¹⁴¹ »Ko je Sin dokončal delo, ki mu ga je Oče zaupal, da ga izvrši na zemlji (prim. *Jn* 17,4), je bil na binkoštni dan poslan Sveti Duh, da bi neprestano posvečeval Cerkev«.¹⁴² Naj nas navdaja čudenje pred tema tako velikima skrivnostma, kakor je hotel naš Oče, in prosimo nebesa za veliko vero.

Cerkev je popolnoma odvisna od učlovečene Besede in Beseda je prek Cerkve na svetu prisotna do konca časov. Cerkev vodi Sveti Duh, ki prebiva v njenem naročju kot v svojem svetišču. Bodimo hvaležni in občudujmo to globoko vez Cerkve s presveto Trojico: Cerkev je — mi smo — sveto božje ljudstvo, Kristusovo mistično Telo, prebivališče Tolažnika. Zato je razumljivo, da potem, ko v veroizpovedi izpovemo vero v Jezusa Kristusa in v božanstvo Svetega Duha, razglasimo skrivnost Cerkve, v katero se vključimo s krstom in v kateri se kot v vesoljnem zakramentu odrešenja uresničuje delo našega posvečevanja.

¹⁴¹ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 766.

¹⁴² II. vatikanski koncil, dogm. konst. *Lumen gentium*, št. 4.

Verujem *eno, sveto, katoliško in apostolsko Cerkev*.¹⁴³ Ta izpoved vere z navajanjem štirih značilnosti, ki notranje opredeljujejo Cerkev in jo obenem izražajo na zunaj, je razločevalno znamenje katoliškega nauka. *To so bistvene lastnosti Cerkve, ki izhajajo iz njene narave, takšne, kakršno je hotel Kristus. In ker so bistvene, so torej tudi njene značilnosti, znamenja, ki jo razlikujejo od katerega koli drugega človeškega združenja, čeprav se v teh drugih prav tako sliši izgovarjati Kristusovo ime.*¹⁴⁴

*Utrdimo se v nadnaravnem značaju Cerkve; kričé jo izpovedujmo, če je potrebno, kajti v tem času so mnogi (...) pozabili na te poglobitve resnice in se trudijo prikazati nekakšno podobo Cerkve, ki ni sveta, ki ni ena, ki ne more biti apostolska, ker se ne opira na Petrovo skalo, ki ni katoliška, ker jo brazdajo neupravičeni partikularizmi, človeška muhavost.*¹⁴⁵

Te krepke in jasne misli svetega Jožefmarija so zelo aktualne in vedno bo tako. Kot je pred kratkim potožil papež Frančišek, »tudi danes obstajajo ljudje, ki pravijo: “Kristus da, Cerkev ne.” Ali pa tisti, ki pravijo: “Verujem v Boga, ampak ne v duhovnike.” Vendar pa je ravno Cerkev tista, ki nas vodi h Kristusu in k Bogu. Cerkev je velika družina božjih otrok. Seveda ima tudi človeške vidike; tisti, ki jo sestavljajo, pastirji in verniki, imajo tudi napake, nepopolnosti, grehe; (...) vendar je lepo, da takrat, ko se zavemo, da smo grešniki, najdemo božje usmiljenje, ki nam vedno odpušča.«¹⁴⁶ Svoje odpuščanje nam daje po Cerkvi, ki je varuhinja odrešilne besede in zakramentov, ki nas posvečujejo.

*V sveti Cerkvi katoličani najdemo našo vero, naše smernice za ravnanje, našo molitev, čut za bratstvo, občestvo z vsemi brati, ki jih ni več in ki se očiščujejo v vicah — očiščujoča se Cerkev —, in s tistimi, ki že uživajo blaženo gledanje — zmagojoča Cerkev — in večno ljubijo trikrat svetega Boga. Cerkev je tista, ki ostaja tukaj in hkrati presega zgodovino. Cerkev, ki se je rodila pod okriljem svete Marije in jo še naprej — na zemlji in v nebesih — časti kot Mater.*¹⁴⁷

Sveti Jožefmarija, ki je dan za dnem noro ljubil sveto Cerkev, nas je naučil ravnati enako. Od trenutka ustanovitve Opus Dei je jasno videl, da je pot, način, da bi dali Bogu vso slavo in postavili Kristusa na vrh človeških dejavnosti, zarisana s to težnjo: **Omnes**

¹⁴³ *Rimski misal*, Nicejsko-carigrajska veroizpoved.

¹⁴⁴ Sveti Jožefmarija, homilija *Zvestoba Cerkvi*, 4. 6. 1972.

¹⁴⁵ Sveti Jožefmarija, homilija *Nadnaravni cilj Cerkve*, 28. 5. 1972.

¹⁴⁶ Papež Frančišek, Govor na splošni avdienci, 29. 5. 2013.

¹⁴⁷ Sveti Jožefmarija, homilija *Nadnaravni cilj Cerkve*, 28. 5. 1972.

cum Petro ad Iesum per Mariam! Vsi skupaj moramo po Mariji priti k Jezusu in naši nameni ter gorečnost morajo biti zedinjeni s papežem, Kristusovim namestnikom na zemlji. V *Poti* je za vse katoličane zapisal: “*Et unam, sanctam, catholicam et apostolicam Ecclesiam! ...*” — *Razumem tvoj premor, ko preišljeno moliš: verujem v eno, sveto, katoliško in apostolsko Cerkev ...*¹⁴⁸

Cerkev je ena, ker je »ljudstvo, združeno z edinstvo Očeta in Sina in Svetega Duha«¹⁴⁹, in ta enotnost se vzpostavlja po trojni vézi vere, češčenja — predvsem pri evharistiji — in hierarhičnega občestva. Obenem je katoliška, odprta je za vsa ljudstva, vse rase, vse kulture. Velika raznovrstnost liturgičnih obredov, teoloških in duhovnih tradicij in discipline niti najmanj ne škoduje tej enotnosti, temveč jo izkazuje. Pri tem ko »po eni strani priznavamo, da *ni izključeno, da je zunaj organizacije* Kristusove Cerkve *mogoče najti več prvin posvečevanja in resnice, ki kot darovi, lastni Kristusovi Cerkvi, nagibljejo k vesoljni edinstvi* (prim. *Lumen gentium*, št. 8.), in ko po drugi strani verujemo v delovanje Svetega Duha, ki v vseh Kristusovih učencih vzbuja željo po tej enotnosti«¹⁵⁰, je treba povedati, da se odrešenje daje ljudem preko Cerkve. »Verujemo, da je *Cerkev potrebna za zveličanje. Srednik in pot zveličanja je namreč samo Kristus, navzoč za nas v svojem telesu, ki je Cerkev* (prim. *Lumen gentium*, št. 14). Toda božji namen odrešenja zajema vse ljudi.«¹⁵¹

Ali preišljujete o tem, kako lepa je naša katoliška vera? Kot je govoril naš Oče, ponuja rešitev za vsa hrepenenja človeškega srca, ko uči, da je sveta božja volja to, *da bi se vsi ljudje rešili in prišli do spoznanja resnice.*¹⁵² S tem namenom svojim vernikom nudi sredstva za odrešenje in iz istega razloga je apostolska gorečnost, želja po oznanjevanju Kristusove ljubezni in spoznanja vsem ljudem, videti sonaravna s krščansko poklicanostjo. Nič nas ne more odvezati od te odgovornosti, ki jo moramo čutiti, in razmisliti moramo, kako to vpliva name? V kolikšni meri prosim v ta namen za vse človeštvo?

»Tisti, ki brez lastne krivde ne poznajo Kristusovega evangelija in njegove Cerkve, a iščejo Boga z iskrenim srcem in skušajo pod vplivom milosti v dejanjih spolnjevati njegovo voljo, kakor jo spoznavajo po glasu vesti, morejo doseči večno zveličanje.«¹⁵³

¹⁴⁸ Sveti Jožefmarija, *Pot*, št. 517.

¹⁴⁹ Sveti Ciprijan, *Nedeljska molitev* 23 (PL 4, 553).

¹⁵⁰ Pavel VI., *Izpoved vere božjega ljudstva*, 30. 6. 1967, št. 22.

¹⁵¹ *Prav tam*, št. 23.

¹⁵² *I Tim* 2,4.

¹⁵³ II. vatikanski koncil, dogm. konst. *Lumen gentium*, št. 16.

Vendar hoče Gospod kljub temu računati z našim sodelovanjem pri delu evangelizacije: vsakdo se mora v svojem lastnem okolju vsak dan truditi, da bi omogočil spoznati to odrešilno sporočilo, in sodelovati pri uresničevanju dela odrešenja. Ne smemo namreč pozabiti, poudarja sveti Jožefmarija, *da se vest lahko popači po lastni krivdi, se zakrkne v grehu in se upira odrešilnemu delovanju Boga. Od tod izhaja potreba po oznanjevanju Kristusovega nauka, verskih resnic in moralnih norm; od tod tudi potreba po zakramentih, ki jih je Jezus Kristus postavil kot instrumentalne vzroke njegove milosti in zdravila za bedo, ki je posledica naše padle narave.*¹⁵⁴

»Tako Cerkev hkrati moli in dela, da bi ves svet v polnosti prešel v božje kraljestvo, v Gospodovo telo in v tempelj Svetega Duha in da bi se v Kristusu, ki je glava vsega, Stvarniku in Očetu vesoljstva dajala vsa čast in slava.«¹⁵⁵

V dobi, v kateri živimo, je potreba po graditvi Cerkve izredno nujna. Naj nam ne zmanjka poguma, ne dopuščajmo niti najmanjšega pesimizma zaradi vzdušja relativizma in brezbržnosti — še več: vzdušja zavračanja Boga —, ki se kot oljni madež širi po tolikih krajih. Tisti, ki hočemo svojo vero jemati resno, moramo veselo pomnožiti svoje napore, da bi ljudi približali Bogu in Cerkvi. Ne mislite, da je to titanska naloga; storiti moramo, kar je v naših močeh, trdno odločeni, da bomo svoje življenje v celoti usmerjali k Bogu. Sveti Duh namreč vedno deluje v srcih in v vsakem srcu vzbuja — morda v najbolj nepričakovanih trenutkih — gorečo žejo po večnosti, po nadnaravnem življenju. Vsak od nas mora biti pripravljen podpirati njegove nagibe. »Biti Cerkev pomeni biti božje ljudstvo, v skladu z velikim načrtom Očetove ljubezni; pomeni biti božji kvas v tej naši človeškosti; pomeni oznanjati in prinašati božje zveličanje v ta naš svet, ki je pogosto zmeden in potrebuje odgovore, ki opogumljajo, ki dajejo upanje in novo moč na poti.«¹⁵⁶

Vztrajam: napolnimo se z zaupanjem in ne dopuščajmo niti trohice malodušja. Naš čas se nam ponuja prekipevajoč od čudovitih možnosti, da se učimo in širimo dobro. Vsak dan prinaša priložnosti, da Gospodu dokažemo svojo ljubezen, tako da o Njem govorimo tistim, ki jih srečujemo na naši poti. Podvojimo svoje zaupanje vanj. »Bog je močnejši!« je vzkliknil sveti oče. »Pa veste, zakaj je močnejši? Ker je On Gospod, edini Gospod. Rad bi še dodal, da se stvarnost, včasih mračna in zaznamovana z zlom, lahko

¹⁵⁴ Sveti Jožefmarija, homilija *Nadnaravni cilj Cerkve*, 28. 5. 1972. Prim. Sveti Tomaž Akvinski, *S. Th.* q. 62, a. 1 in q. 61, a. 2.

¹⁵⁵ II. vatikanski koncil, dogm. konst. *Lumen gentium*, št. 17.

¹⁵⁶ Papež Frančišek, Govor na splošni avdienci, 12. 6. 2013.

spremeni, če bomo mi prvi vanjo prinesli luč evangelija, predvsem z našim življenjem. Če na nekem stadionu (...) v temni noči nekdo prižge svetilko, se komaj kaj vidi. A če več kot sedemdeset tisoč gledalcev prižge vsak svojo svetilko, je stadion razsvetljen. Naj bo naše življenje Kristusova luč; skupaj bomo prinesli luč evangelija v celotno stvarnost.«¹⁵⁷

Sledimo tem papeževim besedam in se vsak dan trudimo, da bo pri našem delu, pri našem družinskem sobivanju, v družbenih odnosih, športnih dejavnostih in v vsakem trenutku sijala luč tistih, ki sledijo Kristusu, ki jo hrani molitev in pogosto prejemanje zakramentov spovedi in evharistije.

¹⁵⁷ *Prav tam.*

Verujem v Cerkev, ki je sveta, in v občestvo svetih

Sedaj se bom zadržal pri še eni od značilnosti Cerkve: pri svetosti. Benedikt XVI. je v želji, da bi nam pomagal uživati v to resničnost, zapisal, da bo v teku tega leta »odločilnega pomena obnoviti zgodovino naše vere, v kateri se na skrivnosten način prepletata svetost in grešnost.«¹⁵⁸ Premišljevanje o svetosti Cerkve, ki se izraža v njenem nauku, v njenih ustanovah in v tolikih njenih sinovih in hčerah v teku zgodovine, nas bo spodbudilo h globoki zahvali trikrat svetemu Bogu, viru vse svetosti, ter k zavedanju, da smo vključeni v izražanje ljubezni Trojice do nas: kako se obračamo na vsako od božjih oseb? Ali čutimo potrebo, da bi jih ljubili in jih razlikovali med seboj?

Drugi vatikanski koncil izpostavlja tri področja narave Cerkve, na katerih se njena zgodovina izraža najbolj svojstveno: božje ljudstvo, Kristusovo mistično telo, tempelj Svetega Duha; ta področja razširjeno obravnava *Katekizem katoliške Cerkve*.¹⁵⁹ Na vsakem se odseva lastnost svetosti, ki — kakor v drugih lastnostih — razlikuje Cerkev od katere koli človeške združbe.

Poimenovanje *božje ljudstvo* prihaja iz stare zaveze. Jahve je izbral Izraelce za svoje ljudstvo kot napoved in predokus dokončnega božjega ljudstva, ki ga je postavil Jezus Kristus s svojo žrtvijo na križu. *Vi pa ste izvoljeni rod, kraljevsko duhovništvo, svet narod, ljudstvo za božjo last, da bi oznanjali odlike tistega, ki vas je poklical iz teme v svojo čudovito luč.*¹⁶⁰ **Gens sancta, sveto ljudstvo, ki ga sestavljajo ljudje s svojimi bedami: to navidezno nasprotje označi en vidik skrivnosti Cerkve: Cerkev, ki je božja, je tudi človeška, ker jo sestavljajo ljudje, in ljudje imamo napake: omnes homines terra et cinis (Sir 17,31), vsi smo prst in pepel.**¹⁶¹

To dejstvo nas mora spodbuditi h kesanju, k obžalovanju iz ljubezni, k zadoščevanju, nikoli pa k obupu ali pesimizmu. Ne pozabimo, da je Jezus sam primerjal Cerkev s poljem, na katerem skupaj raste žito in ljujka, ter z ribiško mrežo, ki zajame dobre in slabe ribe, in šele ob koncu časov se bo izvršila dokončna ločitev enih od

¹⁵⁸ Benedikt XVI., apostolsko pismo *Porta fidei*, 11. 10. 2011, št. 13.

¹⁵⁹ Prim. *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 781-810.

¹⁶⁰ *I Pt 2,9*.

¹⁶¹ Sveti Jožefmarija, homilija *Zvestoba Cerkvi*, 4. 6. 1972.

drugih.¹⁶² Obenem premišljujemo, da je že sedaj, na zemlji, dobro večje od slabega in da je milost močnejša od greha, čeprav je njeno delovanje včasih manj vidno. *Toda dogaja se, da osebna svetost številnih vernikov — prej in sedaj — ni nekaj, kar bi bilo vidno od daleč. Pogosto ne opazimo navadnih, vsakdanjih in svetih ljudi, ki delajo in živijo med nami. Zemeljskemu pogledu sta bolj izpostavljena greh in pomanjkanje zvestobe, ker pritegneta največ pozornosti.*¹⁶³ Gospod hoče, da njegove hčere in sinovi v Opus Dei ter mnogi drugi kristjani opominjamo vse moške in ženske, ki so prejeli *ta klic k svetosti in se morajo potruditi odgovoriti na to božjo milost ter biti osebno sveti.*¹⁶⁴

Cerkev je *Kristusovo mistično telo*. »V teku časa Gospod Jezus oblikuje svojo Cerkev po zakramentih, ki izvirajo iz njegove polnosti. S temi sredstvi Cerkev omogoča svojim članom, da so udeleženi v skrivnosti Kristusove smrti in vstajenja od mrtvih, in sicer po milosti Svetega Duha, ki jo poživlja in spodbuja.«¹⁶⁵

Cerkev »je torej sveta, čeprav ima v svojem naročju grešnike, saj se veseli edinole življenja milosti; če se njeni udje hranijo s tem življenjem, se zagotovo posvečujejo; če se oddaljijo, zabredejo v greh in si omadežujejo dušo, kar preprečuje, da bi se svetost Cerkve lahko sijoče širila (...). Cerkev je užaloščena in dela pokoro za te grehe ter ima po Kristusovi krvi in dāru Svetega Duha moč odvezati od grehov.«¹⁶⁶

»Telo pomeni neko živo stvarnost. Cerkev ni oskrbovalno, kulturno ali politično združenje, ampak je živo telo, ki hodi in deluje v zgodovini. In to telo ima glavo, Jezusa, ki ga vodi, hrani in podpira. (...) Kot je za telo pomembno, da ima življenjski sok, da lahko živi, tako moramo tudi mi dovoliti Jezusu, da deluje v nas, da nas vodi njegova beseda, da nas hrani in poživlja njegova evharistična navzočnost, da njegova ljubezen daje moč naši ljubezni do bližnjega. In tako mora biti vedno. Vedno, vedno! Dragi bratje in sestre,« ponavlja sveti oče, »ostanimo združeni z Jezusom, zaupajmo vanj, usmerimo naše življenje v skladu z njegovim evangelijem, hranimo se z vsakodnevnim molitvijo, poslušanjem božje besede, udeležbo pri zakramentih.«¹⁶⁷

Razvidno je, da je človeško telo sestavljeno iz različnih organov in udov, kjer ima vsak svojo lastno nalogo, ki jo opravlja pod nadzorom glave v dobro vsega organizma. Zato v Cerkvi po božji volji »obstaja nekakšna raznolikost, različnost nalog in opravil;

¹⁶² Prim. Mt 13,24-30; 47-50.

¹⁶³ Sveti Jožefmarija, homilija *Zvestoba Cerkvi*, 4. 6. 1972.

¹⁶⁴ *Prav tam*.

¹⁶⁵ Pavel VI., *Izpoved vere božjega ljudstva*, 30. 6. 1968.

¹⁶⁶ *Prav tam*.

¹⁶⁷ Papež Frančišek, govor na splošni avdienci, 19. 6. 2013.

ni enoličnosti, ampak bogastvo darov, ki jih razdeljuje Sveti Duh. Pa vendar obstajata občestvo in edinost: vsi so med sabo v odnosu in vsi skupaj oblikujejo eno samo živo telo, globoko povezano s Kristusom.«¹⁶⁸ Ta zedinjenost s Kristusom, nevidno glavo Cerkve, se mora nujno izražati v močni povezanosti z vidno glavo, s papežem in s škofi v občestvu z apostolskim sedežem. Tako kot sveti Jožefmarija vsak dan molimo za edinost vseh v sveti Cerkvi.

Že od nekdanj je bilo rečeno, da Tolažnik v naročju Kristusovega mističnega telesa opravlja nalogo duše v človeškem telesu: daje mu življenje, ga ohranja v edinosti in omogoča njegov razvoj, dokler ne doseže popolnosti, ki mu jo je določil Bog Oče. »Cerkev ni preplet stvari in interesov, ampak je tempelj Svetega Duha; tempelj, kjer deluje Bog; tempelj, kjer je po krstu vsak med nami živi kamen. To nam pove, da v Cerkvi nihče ni nekoristen. (...) Nihče ni drugotnega pomena.«¹⁶⁹

Kot udje istega mističnega telesa kristjani moremo in moramo pomagati drug drugemu pri doseganju svetosti po občestvu svetih, ki ga izpovedujemo v apostolski veri. Izraz "občestvo svetih" se nanaša na to, da smo vsi verniki deležni *magnalia Dei*, božjega bogastva (vere, zakramentov, različnih duhovnih darov), poleg tega pa »označuje tudi občestvo med svetimi osebami (*sancti*), to je med tistimi, ki so po milosti zedinjeni z umrlim in vstalim Kristusom«¹⁷⁰: svetniki v nebesih, duše, ki se očiščujejo v vicah, tisti, ki še vedno na zemlji bijemo bitke notranjega boja. Sestavljamo eno samo družino, družino božjih otrok, da bi slavili presveto Trojico. Ali celovito ohranjamo takšno držo?

Svetemu Jožefmariju je bilo v tolažbo premišljevanje te verske resnice, po kateri se nihče, ki je krščen, ne more počutiti samega, niti v svojem duhovnem boju niti v svojih materialnih težavah. To gotovost vidimo v *Poti: Občestvo svetnikov. — Kako bi ti rekel? — Veš, kaj je transfuzija krvi za telo? Nekaj podobnega pomeni duši občestvo svetnikov.*¹⁷¹ Malo kasneje doda: *Lažje boš izpolnjeval svoje dolžnosti, ko se boš zavedal pomoči, ki ti jo dajejo tvoji bratje in ki jim jo odrekaš, če nisi zvest.*¹⁷²

Naj nam nikdar ne manjka poguma, moje hčere in sinovi. Četudi bi se nam zgodilo, da bi se spotaknili in padli, čeprav se v duhovnem boju včasih čutimo šibke in brez moči, je vedno dobro, da z božjo milostjo znova stopimo na pot do svetosti. Obdaja

¹⁶⁸ *Prav tam.*

¹⁶⁹ Papež Frančišek, govor na splošni avdienci, 26. 6. 2013.

¹⁷⁰ *Kompendij Katekizma katoliške Cerkve*, št. 195.

¹⁷¹ Sveti Jožefmarija, *Pot*, št. 544.

¹⁷² *Prav tam*, št. 549.

nas množica svetih, ljudi, ki so zvesti Gospodu in ki v svojem notranjem življenju nenehno začenjajo vedno znova.

Razen tega je dovolj že to, da dvignemo oči k nebu. Tudi k tej gotovosti nas vabi velika slovesnost, ki jo bomo obhajali 15. avgusta: vnebovzetje presvete Device Marije. Ob tem, ko se opiramo na posredovanje Jezusa Kristusa, ki nenehno prosi Boga Očeta za vse nas¹⁷³, kako veliko tolažbo in kako popolno varstvo nam prinaša kontemplacija naše Matere, ki se vedno zanima za odrešenje kristjanov in vseh ljudi! Cerkev je v Devici Mariji že dosegla popolnost, po kateri nima nobenega madeža niti gube.¹⁷⁴ Mi, vsi verniki, se še vedno trudimo zmagati v tej plemeniti nalogi svetosti, tako da se popolnoma oddaljimo od greha. Zato dvigamo svoje oči k Mariji, ki žari kot zgled kreposti za vso skupnost izvoljenih.¹⁷⁵ Zato se zatekajmo k njej v vseh preobratih v Cerkvi in osebni življenju vsakega posameznika. ***Mati! — Glasno, glasno jo pokliči. — Sliši te, vidi, da si morda v nevarnosti in ti ponuja, tvoja Mati, sveta Marija, z milostjo svojega Sina, tolažbo svojega naročja, svojo nežnost. In opomogel si boš za nov boj.***¹⁷⁶

¹⁷³ Prim. *Heb* 7,25.

¹⁷⁴ Prim. *Ef* 5,27.

¹⁷⁵ Prim. II. vatikanski koncil, dogmatična konstitucija *Lumen gentium*, št. 65.

¹⁷⁶ Sveti Jožefmarija, *Pot*, št. 516.

Verujem v Cerkev, ki je apostolska

V zadnjih mesecih opazujemo lepoto Cerkve ter premišljujemo o značilnostih, ki jo odlikujejo in ki jih izpovedujemo v *Credū*. Po krstu smo bili vpeljeni v Kristusovo stajo in od takrat smo ovce njegove črede. Dobri Pastir še naprej skrbi za vsakogar z milostjo, ki nam jo daje v preostalih zakramentih, predvsem v evharistiji, ki nas postopoma poistoveti s Kristusom in nas spreminja v dejavne ude njegovega mističnega telesa, v žive kamne duhovnega svetišča, ki ga oživlja Tolažnik; pa tudi pri spovedi, kjer nam Gospod odpušča grehe in nam daje novih moči, da lahko zmagujemo v duhovnem boju.

O tem rad premišljam na predvečer praznika rojstva naše Gospe, 8. septembra, saj v Mariji vidimo v polnosti uresničen ideal, h kateremu smo bili poklicani vsi. Devica Marija je vse od njenega brezmadežnega spočetja naprej brez greha in polna milosti; ona je ljubljena Hči Boga Očeta, živi tempelj Svetega Duha, vnaprej določena za Mater učlovečene Besede. Z otroško ljubeznijo se pripravimo na ta praznik, voščimo naši Gospe za rojstni dan in ji nesimo — kot njeni dobri otroci, kakršni želimo biti — darilo naše otroške ljubezni in naše neoporečne zvestobe njenemu Sinu Jezusu. Poskušajmo hoditi zelo blizu Nje tudi ob drugih marijanskih praznikih tega meseca, ki se začneta, ter vedno.

Hkrati bi rad, da se osredotočimo na dva praznika sredi tega meseca: povzdignjenje svetega križa, 14. septembra, ter dan kasneje na liturgični spomin na Marijo, ko je stala pod križem, dan, ki je hkrati obletnica izvolitve predragega don Álvaro, prvega naslednika našega Očeta na čelu Opus Dei.

Ti dnevi so tesno povezani s Cerkvijo, ki prejema svojo odrešilno moč iz prebodene strani Kristusa na križu, ob pomoči njegove Matere, *nove Eve*, ki je po božjem načrtu sodelovala pri odrešenju človeštva skupaj s Kristusom, *novim Adamom*. Zato jo je papež Pavel VI. ob zaključku enega od zasedanj drugega vatikanskega koncila razglasil za *Mater Cerkve*, »storej Mater vsega božjega ljudstva, tako vernikov kakor pastirjev, ki jo imenujejo Mati ljubezniva. Želimo, da bi jo od tega trenutka naprej vse krščansko ljudstvo častilo in klicalo k njej s tem nadvse prijetnim nazivom.«¹⁷⁷

¹⁷⁷ Pavel VI., Govor ob zaključku tretjega dela koncila, 21. 11. 1964, št. 25.

Težko je opisati radost našega Očeta, ko se je obračal na našo Gospo s tem nazivom, ki ga je že prej ponavljal pri njegovi osebni pobožnosti.

V Mariji se v največjem sijaju bleščijo vse bistvene lastnosti Cerkve: najtesnejša zedinjenost z Bogom in z ljudmi; vzvišena svetost; katoliškost, torej univerzalnost, po kateri je njeno srce odprto za potrebe vseh njenih otrok, ter apostolskost. V veselje mi je, da vas v teh tednih lahko spomnim na to značilnost, s katero izpovedujemo, da je Cerkev »sezidana na trajnih temeljih; na dvanajstih Jagnjetovih apostolih (Prim. *Raz* 21,14); neporušna je, nezmotno je vzdrževana v resnici: Kristus jo vlada po Petru in drugih apostolih, navzočih v njihovih naslednikih, papežu in zboru škofov.«¹⁷⁸

V Mariji se odseva ta vidik Cerkve. Ona je bila tista, ki je v Kani Galilejski pripomogla, da so prvi Učiteljevi učenci imeli vero Vanj, ter jih tako pripravila na klic k apostolatu, ki so ga prejeli kasneje.¹⁷⁹ K svoji Materi se je obrnil Jezus s križa ter ji zaupal skrb za ljubljenega apostola in v njem za vse učence.¹⁸⁰ Sveta Marija je zvesta tej nalogi apostole obdržala povezane v pričakovanju binkošti.¹⁸¹ Ganljivo je videti, s kolikšno skrbjo je sledila njihovim prvim korakom pri prvi evangelizaciji po prihodu Tolažnika, kakor povzemajo nekatera pričevanja takratne Cerkve. »Devica Marija svetih apostolov in drugih vernikov ni le spodbujala, naj bodo potrpežljivi in naj prenašajo preizkušnje, temveč jim je bila pripravljena pomagati v vsakem njihovem trpljenju, podpirala jih je pri oznanjevanju, bila je duhovno povezana z Gospodovimi učenci v njihovem pomanjkanju, mučenjih in v ječi.«¹⁸² Sedaj, iz nebes, še bolj učinkovito podpira apostolat Cerkve po vsem svetu: krepí pastirje in vernike, da bi vsakdo v skladu s prejetimi darovi in milostmi pričeval za Jezusa Kristusa in prinašal njegovo ime — kakor sveti Pavel — *pred pogane in kralje in Izraelove sinove*¹⁸³, na področje, kamor ga je postavila njegova človeška in božja poklicanost.

Katekizem katoliške Cerkve uči, da je »celotna Cerkev apostolska, ker prek naslednikov sv. Petra in apostolov ostaja v občestvu vere in življenja s svojim začetkom. Celotna Cerkev je apostolska, ker je “poslana” po vsem svetu; vsi udje Cerkve so, vendar na različne načine, deležni te poslanosti.«¹⁸⁴ Nihče torej ne sme

¹⁷⁸ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 869.

¹⁷⁹ Prim. *Jn* 2,11; *Mr* 3,13-15.

¹⁸⁰ Prim. *Jn* 19,26-27.

¹⁸¹ Prim. *Apd* 1,12-14.

¹⁸² Sveti Maksim Spoznavalec, *Vida de María* VIII, 97 (“Testi mariani del primo millennio”, Roma 1989, vol. 2, str. 260).

¹⁸³ *Apd* 9,15.

¹⁸⁴ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 863.

misлити, da je naloga, ki so jo dvanajsteri prejeli pred Kristusovim vnebohodom, nekaj, kar zadeva zgolj duhovnike. *V Cerkvi obstaja velika različnost služb, toda cilj je samo eden: približati ljudi k svetosti. In v tej nalogi na nek način sodelujejo vsi kristjani, zaradi pečata, prejetega z zakramentoma krsta in birme. Vsi se moramo počutiti odgovorne za to poslanstvo Cerkve, ki je Kristusovo poslanstvo. Tisti, ki nima goreče želje po odrešenju duš, ki se ne trudi z vsemi svojimi močmi, da bi bila Kristusovo ime in njegov nauk poznana in ljubljena, ne bo razumel apostolskosti Cerkve.*¹⁸⁵

Papež Frančišek v svojih prvih mesecih službe vesoljnega pastirja neutrudno spominja na to veselja polno nalogo vseh kristjanov. Na tak ali drugačen način vabi, naj se vprašamo: »Kako živimo to, da smo Cerkev? Smo živi kamni ali pa smo utrujeni, zdolgočaseni in ravnodušni kamni? Ste kdaj videli, kako grdo je videti kristjana, ki je naveličan, zdolgočasen, ravnodušen? Takšen kristjan ne deluje; kristjan mora biti živ, vesel, da je kristjan. Mora živeti lepoto tega, da je del božjega ljudstva, da je Cerkev. Se odpiramo delovanju Svetega Duha (...) ali pa se zapiramo vase in si rečemo: "Veliko dela imam, to ni moja stvar"?«¹⁸⁶ Pred kratkim je ob zaključku Svetovnega dneva mladih v Riu de Janeiru svetu zaklical enako sporočilo ter še posebno vztrajal, ko je govoril mladim ljudem. Svoje sporočilo je povzel v treh besedah: »Pojdite, brez strahu, in služite. Nato je pojasnil: Toda pozor! Jezus nam ni rekel: "Če želite, če imate čas," temveč je dejal: "Pojdite in naredite vse narode za moje učence." Deliti izkušnjo vere, pričevati za vero, oznanjati evangelij je naročilo, ki ga Gospod zaupa vsej Cerkvi, tudi tebi. Je ukaz, ki pa se ne rodi iz volje po prevladi, volje po oblasti, temveč iz moči ljubezni, iz dejstva, da je Jezus prvi prišel med nas in nam je dal sebe v celoti, dal je svoje življenje, da bi nas rešil.«¹⁸⁷

Mlačen, pasiven kristjan *ni dojel, kaj želi Kristus od vseh nas. Kristjan, ki gre po svoje in se ne obremenjuje z odrešenjem drugih, ne ljubi z Jezusovim srcem. Apostolat ni izključno poslanstvo cerkvene hierarhije, niti duhovnikov ali redovnikov. Gospod vse nas kliče, da bi bili z zgledom in besedo orodje te reke milosti, ki sega do večnega življenja.*¹⁸⁸ Sveti Jožefmarija je to učil že od prvih trenutkov ustanovitve Opus Dei, kot nadvse pomemben del poslanstva Cerkve, ki ga je prejel od Boga. Njegovo sporočilo, ki velja za vse, je bolj konkretno namenjeno običajnim kristjanom, tistim

¹⁸⁵ Sveti Jožefmarija, homilija *Zvestoba Cerkvi*, 4. 6. 1972.

¹⁸⁶ Papež Frančišek, Govor na splošni avdienci, 26. 6. 2013.

¹⁸⁷ Papež Frančišek, pridiga pri zaključni maši Svetovnega dneva mladih v Riu de Janeiru, 28. 7. 2013.

¹⁸⁸ Sveti Jožefmarija, homilija *Zvestoba Cerkvi*, 4. 6. 1972.

ženskam in tistim moškim, ki po božji poklicanosti živijo sredi zemeljskih resničnosti in jih poskušajo spremeniti v sredstva za razširitev božjega kraljestva. *Sin moj*, je zapisal že leta 1930, *ne pozabi, da nisi zgolj duša, ki se je združila z drugimi dušami, da bi naredila nekaj dobrega.*

*To je veliko ..., pa vendar premalo. — Ti si apostol, ki izpolnjuje Kristusov ukaz.*¹⁸⁹

Dva poglobljena pogoja sta potrebna, da sodelovanje vernikov pri apostolskem poslanstvu Cerkve obrodi sad: poslušnost Tolažnikovim vzgibom in tesna zedinjenost s papežem in škofi v občestvu z apostolskim sedežem. Oba sta neizogibno potrebna.

Sveti Duh je — kakor je pokazal že Pavel VI. — »glavni dejavnik pri evangelizaciji«¹⁹⁰, spodbujevalec apostolata v našem osebem življenju in v življenju vseh v Cerkvi. Evangelizirati pomeni »milost in poklicanost, [ki je] lastna Cerkvi, njena najgloblja identiteta. Cerkev je tukaj zato, da evangelizira.«¹⁹¹ Enako velja za vsakega kristjana: obstajamo zato, da bi šli v nebesa in da bi s seboj pripeljali še mnoge druge ljudi. Zatekati se moramo k Tolažniku in ga prositi za razsvetljenje in moč za uresničevanje naloge *nove evangelizacije*, ki je bila zaupana nam vsem. »Da bi lahko evangelizirali, se je potrebno znova odpreti obzorju Božjega Duha, ne da bi se bali, kaj bo od nas zahteval in kam nas bo vodil. Priporočimo se Njemu! On nas bo napravil zmogljive živeti in pričevati za našo vero ter bo razsvetlil srca tistih, ki jih srečujemo.«¹⁹²

Kako veliko veselje je razširjati poznavanje in ljubezen do Jezusa! Ne zmanjšujmo tempa v morebitnih težavah, temveč se kakor prvi kristjani v zavetju Marijinega plašča bolj in bolj trudimo biti Tolažnikovi glasniki, kjer koli se nahajamo: s svojim trdno krščanskim vedanjem, s primerno besedo, ki jo prišepnemo na uho človeka, ki omahuje, z ljubeznijo, s katero moramo vedno ravnati z vsemi.

Drugi pogoj je edinost s papežem in škofi. Edinost namenov in molitev. Vedno vztrajam pri tem, kajti samo s Petrom in pod Petrom, v enotnosti s škofovskim zborom, bomo učinkovito služili Cerkvi. *Prispevajmo k temu, da bo ta apostolskost bolj očitna v očeh vseh, zvesto izkazujemo enotnost s papežem, ki je enotnost s Petrom. Ljubezen do papeža mora biti v nas kot čudovita strast, saj v njem vidimo Kristusa*, piše naš

¹⁸⁹ Sveti Jožefmarija, *Pot*, št. 942.

¹⁹⁰ Pavel VI., apostolska spodbuda *O evangelizaciji današnjega sveta (Evangelii nuntiandi)*, 8. 12. 1975, št. 75.

¹⁹¹ *Prav tam*, št. 14.

¹⁹² Papež Frančišek, Govor na splošni avdienci, 22. 5. 2013.

Oče. *Če se v molitvi obračamo na Gospoda, bomo hodili z jasnim pogledom, ki nam bo omogočil tudi v dogodkih, ki jih včasih ne razumemo ali nam povzročijo bolečino ali žalost, prepoznati delovanje Svetega Duha.*¹⁹³

Našli bomo stanovitnost, da se bomo brez bojazni in skrbi lotili tega, da vrnemo svet Kristusu, tako da bomo posebno ljubili Gospoda na Križu. Praznik povišanja svetega križa, praznik slavljenega križa, nam kaže prav to: pot slave gre prek prostovoljnega in veselega sprejemanja nenaklonjenih okoliščin fizične in moralne narave, ki jih Gospod dopušča v našem življenju: *per crucem ad lucem*, je molil naš Oče. Z nenehno Marijino navzočnostjo križ postane poln veselja — na lesu zacvetijo vrtnice, tako kot na lesenem križu v naših kapelah, čeprav včasih ne manjka trnja. Pa vendar kljub naši majhnosti na čudovit način izstopa veselje, da z Jezusom sodelujemo pri odrešenju duš!

¹⁹³ Sveti Jožefmarija, homilija *Zvestoba Cerkev*, 4. 6. 1972.

Priznavam en krst v odpuščanje grehov.

V zadnjih mesecih smo premišljevali o skrivnosti ene, svete, katoliške in apostolske Cerkve, ki je poleg tega naša Mati: *sveta Mati Cerkev*, kajti v njenem naročju nas je Sveti Duh poklical v novo življenje božjih otrok. Cerkev kot dobra in ljubeča mati nenehno varuje svoje otroke, *dokler vsi ne pridemo do edinosti vere in do spoznanja Božjega Sina, do popolnega človeka, do mere doraslosti Kristusove polnosti.*¹⁹⁴

Vendar kljub temu — to je bolečina, ki nas teži — mnogi, tudi katoličani, z odporom govorijo o Cerkvi in ji celo naprtijo krivde in napake, ki jih zagrešimo njeni otroci, ker smo kljub dostojanstvu, ki smo ga prejeli, še vedno ubogi ljudje, nagnjeni h grehu. Zelo drugače so na to gledali cerkveni očetje, ali pa milijoni svetih duš, ki jih je Cerkev vodila v nebesa. Sveti Avguštin je na primer opozarjal: »Ljubímo Gospoda, našega Boga, ljubímo njegovo Cerkev: Njega kot Očeta, Njo kot Mater.«¹⁹⁵ Sveti Ciprijan je dvesto let prej jasno razglasil: »Ne more imeti Boga za Očeta, kdor nima Cerkve za Mater.«¹⁹⁶

Papež Frančišek je pred nedavnim znova izrazil to resnico naše vere. »Vera je darilo, božji dar, ki nam je podeljen v Cerkvi in prek Cerkve. Krst je trenutek, v katerem se rodimo kot božji otroci, ko nam podarja življenje Boga, rodi nas kot otroke.«¹⁹⁷ Dan, ko smo bili prenovljeni v krstni vodi, v imenu in z močjo presvete Trojice, je zelo pomemben dan v našem zemeljskem življenju. Vprašajmo se skupaj s svetim očetom: »Kako jaz gledam na Cerkev? Če sem hvaležen staršem, ker so mi dali življenje, ali sem hvaležen tudi Cerkvi, ker me je po krstu rodila v vero?«¹⁹⁸ V Opus Dei — po božji zaslugi ter po zaslugi prizadevanj svetega Jožefmarija — vzdržujemo živo zavest tega dejstva, ki nas navdaja s hvaležnostjo. Pavel VI. je v nekem pismu, ki ga je pred leti na današnji dan napisal našemu Očetu, poudaril, da se je Delo v tem našem času rodilo »kot krepak izraz večne mladosti Cerkve«¹⁹⁹. V edinosti z našim svetim ustanoviteljem

¹⁹⁴ Ef 4, 13.

¹⁹⁵ Sveti Avguštin, *Enarrationes in Psalmos* 88, 2, 14 (PL 37, 1140).

¹⁹⁶ Sveti Ciprijan, *O enotnosti katoliške Cerkve*, 6 (PL 4, 519).

¹⁹⁷ Papež Frančišek, Govor na splošni avdienci, 11. 9. 2013.

¹⁹⁸ *Prav tam.*

¹⁹⁹ Pavel VI., Pismo svetemu Jožefmariju, 1. 10. 1964.

in s tolikimi verniki Dela, ki so že prišli v nebeško domovino, kličemo: ***Kako sem vesel, da lahko z vso svojo dušo rečem: ljubim svojo mater sveto Cerkev!***²⁰⁰

Če nadaljujemo z našimi razmišljanji o veroizpovedi, se v skladu s tem, kar sem vam pravkar napisal, danes posvetimo naslednjemu členu vere: *Priznavam en krst v odpuščanje grehov.*²⁰¹ Razlog, zaradi katerega je ta člen postavljen na konec veroizpovedi, ni nepomemben. »Apostolska vera povezuje vero v odpuščanje grehov z vero v Svetega Duha, a tudi z vero v Cerkev in v občestvo svetnikov. Vstali Kristus je namreč prav s podelitvijo Svetega Duha izročil svojim apostolom svojo božjo oblast odpuščanja grehov: “Prejmite Svetega Duha! Komur grehe odpustite, so jim odpuščeni; komur jih zadržite, so jim zadržani” (Jn 20,22-23).«²⁰²

Cerkev v polnosti varuje sredstva posvečevanja, ki jih je postavil Jezus Kristus. Besede in dejanja našega Gospoda v njegovem zemeljskem življenju so bila polna odrešujoče vsebine in ne preseneča nas — še več, zdi se nam razumljivo — da so se k Jezusu zgrinjale množice, ker so ga hotele videti in se ga dotakniti, kajti *iz njega je izhajala moč in ozdravljala vse.*²⁰³ Te besede in ta dejanja so oznanjala in vnaprej nakazovala učinkovitost njegove velikonočne skrivnosti, s katero je dokončno premagal hudiča, greh in smrt, bila so priprava na tisto, kar je On posredoval Cerkvi, ko se je vse dopolnilo. »Skrivnosti Kristusovega življenja so temelji tistega, kar odtlej Kristus po služabnikih svoje Cerkve deli v zakramentih, kajti “kar je bilo na našem Zveličarju vidnega, je prešlo v zakramente”.«²⁰⁴

Zakramenti podeljujejo tisto milost, katero pomenijo. ***Kaj drugega so zakramenti*** — je naš Oče zapisal leta 1967 — ***kakor sledovi učlovečenja božje Besede, jasen izraz načina, ki ga je Bog — samo On lahko to naredi — izbral in določil, da bi nas posvečeval in nas vodil v nebesa? So čutno zaznavna orodja, ki jih uporablja Gospod, da bi nam glede na pomen vsakega izmed njih resnično podelil milost.***²⁰⁵

Kako hvaležni moramo biti naši sveti Materi Cerkvi, ker ohranja in nam daje ta zaklad v polni zvestobi Jezusu Kristusu! Kako ga moramo varovati in ga braniti v vsej njegovi celovitosti! Še posebno se zahvaljujmo za krst, ki nas je vpeljal v veliko družino božjih otrok. Poglavitnega pomena je, da ga prejmemo čim prej, kajti ta zakrament —

²⁰⁰ Sveti Jožefmarija, *Pot*, št. 518.

²⁰¹ Rimski misal, Nicejsko-carigrajska veroizpoved.

²⁰² *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 976.

²⁰³ *Lk* 6,19.

²⁰⁴ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 1115. Prim. Sveti Leon Veliki, serm. 74, 2.

²⁰⁵ Sveti Jožefmarija, Pismo 19. 3. 1967, št. 74.

ali vsaj želja po njem — je potreben, da bi lahko dosegli odrešenje: *Če se kdo ne rodi iz vode in Duha, ne more priti v Božje kraljestvo*²⁰⁶, je Jezus povedal Nikodemu. Cerkev nauk pojasnjuje, da Sveti Duh lahko in dejansko deluje tudi zunaj vidnih meja Cerkve; toda Bog je določil, da je običajen način, na katerega smo deležni Kristusove smrti in vstajenja od mrtvih, po katerem smo odrešeni, sad vključenosti v Cerkev prek krsta, in zato je »navada krščevanja majhnih otrok starodavno izročilo Cerkve«.²⁰⁷ V *Katekizmu katoliške Cerkve* beremo: »Popolna zastonjskost odrešenjske milosti se na poseben način razkriva v krstu otrok. Cerkev in starši bi potemtakem otroka oropali neprecenljive milosti, ki je v tem, da postane božji otrok, če bi mu ne podelili krsta kmalu po rojstvu.«²⁰⁸ In zaključí: »Krščanski starši bodo priznavali, da ta navada ustreza tudi njihovi vlogi hraniteljev življenja, ki jim ga je Bog zaupal.«²⁰⁹

Krst ne le odpušča grehe in vlije prvo milost, temveč tudi predstavlja vrata za ostale zakramente in tako omogoča, da kristjani vedno bolj dobivajo podobo Jezusa Kristusa, dokler se ne poistovetijo z Njim. V vseh krščenih, otrocih in odraslih, morajo vera, upanje in ljubezen rasti po krstu. To se uresničuje v Cerkvi, ki je — kakor sem že omenil — varuhinja sredstev odrešenja. Tako se je izrazil papež na eni od svojih katehez v preteklem mesecu: »Mati,« je dejal, »ne podari samo življenja, ampak otrokom pomaga rasti, hrani jih in uči hoditi skozi življenje, spremlja jih s svojo pozornostjo, naklonjenostjo in ljubeznijo, tudi ko zrastejo. Zna tudi opozarjati, odpuščati, razumeti, biti blizu v bolezni in trpljenju ...«²¹⁰ Na enak način ravna Cerkev z otroki, ki jih je rodila pri krstu: »Spremlja našo rast tako, da nam posreduje božjo besedo, (...) podeljuje zakramente. Hrani nas z evharistijo, prinaša nam božje odpuščanje preko zakramenta sprave, podpira nas v trenutku bolezni z bolniškim maziljenjem. Cerkev nas spremlja v vsem našem življenju vere, v vsem našem krščanskem življenju.«²¹¹

Kako veliko je usmiljenje našega Očeta Boga! Ker ve, da smo slabotni in da kljub naši dobri volji vedno znova zapadamo v grehe in zmote, je svoji Nevesti zaupal zakrament odpuščanja »za vse grešne ude svoje Cerkve, predvsem za tiste, ki so po krstu padli v veliki greh in so tako izgubili krstno milost ter ranili cerkveno

²⁰⁶ *Jn* 3,5.

²⁰⁷ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 1252.

²⁰⁸ *Prav tam*, št. 1250. Prim. ZCP kan. 867.

²⁰⁹ *Prav tam*, št. 1251.

²¹⁰ Papež Frančišek, Govor na splošni avdienci, 11. 9. 2013.

²¹¹ *Prav tam*.

občestvo».²¹² Ta zakrament prav tako odpušča male grehe in pomanjkljivosti, vlije novih moči za notranji boj in za nas predstavlja — tako so dejali cerkveni očetje — »drugo desko (rešitve) po brodolomu, ki je izguba milosti».²¹³

Spominjam se velike ljubezni svetega Jožefmarija do zakramenta sprave — *zakrament veselja*, ga je rad imenoval — in kako je ljudi spodbujal, da bi ga pogosto prejeli. Spodbujal nas je, naj opravljamo nenehen *apostolat spovedi*. Sedaj bom zgolj ponovil nekaj njegovih besed, ki jih je izrekel na nekem srečanju, na katerem je imel katehezo za veliko število ljudi.

K spovedi, k spovedi, k spovedi! Kristus je bil do ljudi razsipen z milostjo. Stvari ne gredo dobro, ker se ne zatekamo k Njemu, da bi se umili, očistili, da bi se vneli. Veliko umivanja, veliko športa ... dobro, čudovito! In tisti drugi šport, šport duše? In tiste prhe, ki nas prenavljajo, ki nas umijejo, očistijo in nas vnamejo? Zakaj ne prejmemo te božje milosti? Zakaj ne gremo k zakramentu pokore in k svetemu obhajilu? Pojdite, pojdite! Toda ne pristopajte k obhajilu, če niste prepričani o čistosti vaše duše.²¹⁴

V nekem drugem trenutku je vztrajal: *Otroci moji, peljite k spovedi svoje prijatelje, sorodnike, ljudi, ki jih imate radi. Naj vas ne bo strah. Če morajo kaj odsekati, bodo to odsekali. Recite jim, da ni dovolj samo enkrat pristopiti k spovedi, da bo treba iti večkrat, pogosto; kakor takrat, ko pridemo do določene starosti ali ko zbolimo, ni dovolj iti k zdravniku samo enkrat, temveč pogosto; pogosto se posvetujemo, izmerijo nam pritisk, opravijo analize. Enako, enako je z dušo (...).*

Gospod mnoge ljudi čaka, da se temeljito okopajo pri zakramentu spovedi! Zanje ima pripravljeno veliko gostijo, svatbo, evharistično slavje; prstan zaveze in zvestobe in prijateljstva za vedno. Naj gredo k spovedi! (...) Naj se veliko ljudi približa božjemu odpuščanju!²¹⁵

²¹² *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 1446.

²¹³ *Prav tam*, prim. Tertulijan, Paen. 4, 2; prim. Trid. konc.: DS 1542.

²¹⁴ Sveti Jožefmarija, Zapiski s srečanja, 2. 7. 1974.

²¹⁵ Sveti Jožefmarija, Zapiski s srečanja, 6. 7. 1974.

Pričakujem vstajenja mrtvih in življenja v prihodnjem veku. Amen.

Čez nekaj tednov se bo končalo leto vere: sveti oče ga bo zaključil 24. novembra, na slovesnost Kristusa Kralja. Ob tej priložnosti vas vabim, da znova preberete besede, ki jih je naš Oče zapisal v eno od svojih homilij: *V molitvi Vere izpovedujemo svojo vero v vseмогоčnega Boga Očeta, v njegovega Sina Jezusa Kristusa, ki je umrl in vstal, ter v Svetega Duha, Gospoda, ki daje življenje. Priznavamo, da je ena, sveta, katoliška in apostolska Cerkev Kristusovo telo, ki ga oživilja Sveti Duh. Veselimo se odpuščanja grehov in upanja na prihodnje vstajenje. Toda, ali te resnice zares prodrejo v globine srca ali ostanejo zgolj na ustnicah?*²¹⁶

Slovesnost vseh svetih, ki jo obhajamo danes, ter jutrišnji dan spomina na verne rajne predstavljata povabilo, naj imamo pred očmi naš večni cilj. Ta dva liturgična praznika odsevata zadnja dva člena vere: »Krščanska veroizpoved — izpoved naše vere v Boga Očeta, Sina in Svetega Duha ter v njegovo stvarjenjsko, odrešenjsko in posvečevalno delovanje — dosega višek v razglašanju vstajenja mrtvih ob koncu časov in v izpovedi vere v večno življenje.«²¹⁷

Veroizpoved v nekaj besedah povzame poslednje reči, *zadnje* — na individualni in kolektivni ravni — kar se bo zgodilo vsakemu človeku in vsemu vesoljstvu. Zdrav razum je zmožen slutiti, da za zemeljskim življenjem obstaja nek *onkraj*, v katerem se bo zopet v polnosti vzpostavila pravičnost, ki je tukaj spodaj na zemlji tolikokrat neupoštevana. Toda samo v luči božjega razodetja — predvsem z jasnostjo učlovečenja, smrti in vstajenja Jezusa Kristusa — te resnice pridobijo jasne obrise, čeprav so še naprej zavite v tančico skrivnosti.

Po zaslugi naukov našega Gospoda poslednje resničnosti izgubijo temačen in fatalističen pomen, ki so jim ga skozi zgodovino pripisovali mnogi ljudje. Telesna smrt je dejstvo, očitno vsem, vendar v Kristusu pridobi nov pomen. Ni zgolj nekakšna posledica tega, da smo snovna, ustvarjena bitja s fizičnim telesom, ki po naravi teži k propadanju, in ne ostaja samo pri kazni za greh, kar je razodevala že stara zaveza. Sveti Pavel piše tako: *Živeti je zame Kristus in umreti dobiček. (...) Če smo z njim umrli,*

²¹⁶ Sveti Jožefmarija, *Jezus prihaja mimo*, št. 129.

²¹⁷ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 988.

bomo z njim tudi zaživeli.²¹⁸ »Bistvena novost krščanske smrti je v tem: s krstom je kristjan že zakramentalno “umrl s Kristusom”, da bi živel novo življenje; in če umremo v Kristusovi milosti, tedaj telesna smrt spolni to “umiranje s Kristusom” in dovrši tako našo včlenitev v Kristusa v njegovem odrešenjskem dejanju.«²¹⁹

Cerkev je Mati v vsakem trenutku. Prenovila nas je v krstni vodi in nam podelila Kristusovo življenje ter hkrati obljubo prihodnje nesmrtnosti; kasneje je z drugimi zakramenti — predvsem s spovedjo in evharistijo — poskrbela, da se ta “biti” in “hoditi” v Kristusu razvijata v naših dušah; in ko pride težka bolezen, predvsem pa ob smrtni uri, se znova nagne nad svoje hčere in sinove in nas okrepi z bolniškim maziljenjem in obhajilom kot popotnico: priskrbi nam vse potrebno, da se lahko polni upanja in veselega miru soočimo s tem zadnjim potovanjem, ki se bo z božjo milostjo končalo v naročju našega nebeškega Očeta. To pojasnjuje, da je sveti Jožefmarija — kakor mnogi svetniki pred njim in po njem — o krščanski smrti zapisal te jasne in optimistične besede: *Ne boj se smrti. — Že zdaj jo velikodušno sprejmi ..., ko bo Bog hotel ..., kakor bo Bog hotel ..., kjer bo Bog hotel. — Nikar ne dvomi: prišla bo ob času, kraju in na način, ki je najbolj primeren ... saj jo bo poslal Oče-Bog. — Dobrodošla bodi naša sestra smrt!*²²⁰

Misli mi potujejo k tolikim ljudem — ženskam in moškim iz Opus Dei, njihovim sorodnikom, prijateljem in sodelavcem —, ki so tik pred tem, da svojo dušo izročijo Bogu. Za vse prosim milosti, da bi bil njihov prehod svet, poln miru, v tesnem poistovetenju z Jezusom Kristusom. »Vstali Kristus je upanje, ki se nikoli ne zmanjša, ki ne razočara (prim. Rim 5,5) (...) Kolikokrat v našem življenju upanja izpuhtijo, kolikokrat se pričakovanja, ki jih nosimo v srcu, ne izpolnijo. Upanje nas kristjanov je močno, gotovo in trdno na tej zemlji, po kateri hodimo poklicani od Boga; odprto je v večnost, saj je utemeljeno v Bogu, ki je vedno zvest.«²²¹

Predlagam vam, da v tem mesecu, ki je posvečen vernim rajnim, znova preberete in premišlujete odstavke, ki jih *Katekizem katoliške Cerkve* posveča poslednjim rečem. Našli boste razloge za upanje in nadnaravni optimizem ter novo spodbudo za vsakdanji duhovni boj. Celobiskopi pokopališč, ki so v teh tednih na mnogih krajih pobožna tradicija, lahko postanejo priložnost, da bodo ljudje, ki jih apostolsko spremljamo,

²¹⁸ Flp 1,21 in 2 Tim 2,11.

²¹⁹ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 1010.

²²⁰ Sveti Jožefmarija, *Pot*, št. 739.

²²¹ Papež Frančišek, Govor na splošni avdienci, 10. 4. 2013.

premišljevali o večnih resnicah in bodo vedno bolj iskali tega našega Boga, ki hodi z nami in nas kliče z očetovsko nežnostjo.

S smrtjo se zaključi čas za uresničevanje dobrih del in za pridobivanje zasluženja pred Bogom, in takoj nastopi osebna sodba za vsakega posameznika. Dejansko je del vere Cerkev, da »vsak človek prejme v svoji neumrljivi duši večno plačilo takoj ob smrti v posebni sodbi — ki postavi njegovo življenje v odnos do Kristusa — bodisi prek očiščevanja bodisi s takojšnjim vstopom v nebeško blaženost bodisi s takojšnjim pogubljenjem za vekomaj.«²²²

Temeljni predmet te sodbe bo ljubezen do Boga in do bližnjega, ki se izraža v zvestem izpolnjevanju zapovedi in stanovskih nalog. Danes se mnogi ljudje izmikajo premišljevanju tega dejstva, kakor da bi se na ta način lahko izognili pravični božji sodbi, ki je vedno prežeta z usmiljenjem. Božji otroci ***se ne smemo bati ne življenja ne smrti***, kakor je dejal sveti Jožefmarija. Če smo trdno usidrani v naši veri; če se skesani zatekamo h Gospodu v zakramentu pokore, potem ko smo ga žalili, ali pa da bi očistili svoje nepopolnosti; če pogosto prejemamo Kristusovo telo v evharistiji, ne bo prostora za strah pred tem trenutkom. Premišljajmo, kar je naš Oče napisal pred mnogimi leti: ***“Zdelo se mi je smešno, da ste govorili o »računu«, ki ga bo treba poravnati Gospodu. Ne, za vas ne bo sodnik — v strogem pomenu besede — temveč le Jezus.” — Ta stavek, ki ga je napisal sveti škof, je potolažil več kot eno užaloščeno srce in lahko potolaži tudi tvoje.***²²³

Razen tega — in tako je zato, da bi nas navdalo največje veselje — Cerkev niti po smrti ne zapusti svojih otrok: pri vsaki maši kot dobra mati posreduje za duše vernih rajnih, da bi bili sprejeti v slavo. Predvsem v mesecu novembru jo njena skrbnost spodbuja, da so njene prošnje za rajne še bolj zavzete. V Delu — *delčku Cerkve* — smo soglasni s to željo in z ljubeznijo ter hvaležnostjo izpolnjujemo priporočila svetega Jožefmarija za te tedne, tako da velikodušno izročamo sveto daritev in sveto obhajilo za vernike Opus Dei, za naše pokojne sorodnike in sodelavce ter za vse duše v vicah. Ali vidite, kako v premišljevanju o poslednjih rečeh ni nič žalostnega, temveč je to vir nadnaravnega veselja? S popolnim zaupanjem čakamo na zadnji božji klic ter dovršitev sveta na poslednji dan, ko bo Kristus prišel v spremstvu vseh angelov, da bi prevzel

²²² Katekizem katoliške Cerkve, št. 1022.

²²³ Sveti Jožefmarija, *Pot*, št. 168.

svoje kraljestvo. Takrat se bo uresničilo vstajenje vseh ljudi, ki so živeli na zemlji, od prvega do zadnjega.

Katekizem katoliške Cerkve pravi, da je bilo slednje že »od vsega začetka bistvena prvina krščanske vere.«²²⁴ Zato je že takrat naletela na nerazumevanja in nasprotovanja. »Zelo splošno je sprejeto, da se po smrti življenje človeške osebe nadaljuje na duhovni način. A kako verovati, da bi to telo, ki je tako očitno umrljivo, moglo vstati k večnemu življenju?«²²⁵ To se bo resnično zgodilo ob koncu časov po božji vsemogočnosti, kakor izrecno trdi Atanazijeva veroizpoved: »Pri njegovem prihodu bodo vsi ljudje vstali s svojimi telesi in dali obračun vsakdo o svojih dejanjih. In tisti, ki so delali dobro, bodo šli v večno življenje, tisti pa, ki so delali slabo, v večni ogenj.«²²⁶

Ljubeča blagohotnost našega Očeta Boga je presenetljiva. Ustvaril nas je kot bitja, narejena iz duše in telesa, iz duha in snovi, in njegov načrt je, da se takšni vrnemo k Njemu, da bi v prihodnjem življenju večno uživali njegovo dobroto, njegovo lepoto, njegovo modrost. Po posebnem Gospodovem načrtu pa je v to slavo polno vstajenje pred nami že stopilo eno človeško bitje — presveta Devica Marija, Jezusova Mati in naša Mati, ki je bila s telesom in dušo vzeta v nebeško slavo. Še en razlog več za upanje in zaupanja poln optimizem!

Imejmo v mislih te božje obljube, ki nas ne morejo prevarati, predvsem v trenutkih bolečine, utrujenosti, trpljenja ... Poglejte, kaj je dejal sveti Jožefmarija, ko je nekoč pridigal o poslednjih rečeh: ***Gospod, verujem, da bom vstal od mrtvih; verujem, da se bo moje telo ponovno združilo z mojo dušo, da bi večno vladalo s teboj: po tvojem neskončnem zasluženju, po posredovanju tvoje Matere, zaradi posebne ljubezni, ki jo imaš do mene.***²²⁷ Rad bi, da ne bi mislili, da je to pismo črnogledo; ravno nasprotno, v spomin nam priključuje, da nas, če smo zvesti, čaka božji objem.

Po vstajenju od mrtvih bo nastopila poslednja sodba. Nič od tega, kar je bilo odločeno na posebni sodbi, se ne bo spremenilo, vendar pa bomo takrat spoznali »poslednji smisel celotnega stvarjenjskega dela in celotnega potekanja odrešenjske zgodovine, in razumeli bomo čudovita pota, po katerih je njegova previdnost vodila vse stvari do njihovega poslednjega namena in cilja. Poslednja sodba,« tako zaključuje *Katekizem katoliške Cerkve*, »bo razodela, da božja pravičnost zmaguje nad vsemi

²²⁴ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 991.

²²⁵ *Prav tam*, št. 996.

²²⁶ Atanazijeva veroizpoved (*Quicumque*), 38-39.

²²⁷ Sveti Jožefmarija, *Zapiski z meditacije*, 13. 12. 1948.

krivicami, ki so jih povzročile njegove stvari, in da je njegova ljubezen močnejša od smrti.«²²⁸

Seveda nihče ne ve, ne kdaj ne kako bo nepričakovano nastopil ta poslednji dogodek zgodovine, niti kakšna bo obnovitev materialnega sveta, ki ga bo spremljala: to je nekaj, kar Bog v svoji previdnosti ohranja zase. Mi pa moramo biti čuječi, kajti — kot je velikokrat napovedal Gospod — *ne veste ne dneva ne ure!*²²⁹

V eni od katehez o veroizpovedi nas papež Frančišek spodbuja, naj nam premišljevanje o sodbi »nikoli ne vliva strahu, temveč naj nas spodbuja, da bomo bolje živeli sedanjost. Bog nam z usmiljenjem in potrpežljivostjo daje ta čas, da bi se ga vsak dan učili prepoznavati v ubogih in majhnih, da bi si prizadevali za dobro in bili čuječni v molitvi in ljubezni.«²³⁰ Premišljevanje večnih resnic v nas postane bolj nadnaravno po *svetem božjem strahu*, dāru Svetega Duha, ki nas vodi k temu, da — kakor je govoril sveti Jožefmarija — sovražimo greh v vseh njegovih oblikah, kajti greh je edino, kar nas lahko oddalji od usmiljenih načrtov našega Očeta Boga.

Moje hčere in sinovi, globoko premišljujmo o teh poslednjih resničnostih. Tako se bo povečalo naše upanje in v težavah bomo polni optimizma; po vsakem majhnem ali ne tako majhnem padcu bomo vedno znova vstali — Bog nam namreč ne odreče svoje milosti — ob misli na večno blaženost, ki nam jo je obljubil Jezus Kristus, če mu bomo zvesti. »To popolno življenje s presveto Trojico, to občestvo življenja in ljubezni z njo, z Devico Marijo, z angeli in vsemi blaženimi (zveličanimi) imenujemo “nebesa”. Nebesa so poslednji cilj in uresničenje najglobljih človekovih hrepenenj, stanje najvišje in dokončne sreče.«²³¹

Nebo: “Kar oko ni videlo in uho ni slišalo in kar v človekovo srce ni prišlo, kar je Bog pripravil njim, ki ga ljubijo.”

Ali te ta apostolova razodetja ne poganjajo v boj?²³²

Upam si dodati: ali pogosto misliš na nebesa? Ali si poln upanja, ker te Gospod ljubi s svojo neskončnostjo? Ali dvigamo svoje srce k presveti Trojici, ki nas vedno spremlja in nas ne bo nikoli zapustila?

²²⁸ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 1040.

²²⁹ *Mt 25,13*.

²³⁰ Papež Frančišek, Govor na splošni avdienci, 24. 4. 2013.

²³¹ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 1024.

²³² Sveti Jožefmarija, *Pot*, št. 751.

* * *

Veroizpoved se konča z “*amen*”, s hebrejsko besedo, s katero Cerkev zaključuje svoje molitve. Izraža »trdnost, zanesljivost, zvestobo. Tako razumemo, zakaj more “*amen*” biti izrečen glede božje zvestobe do nas in glede našega zaupanja v Boga.«

»“*Amen*” ob koncu veroizpovedi torej povzema svojo prvo besedo “*Verujem*” in jo potrjuje. Verovati pomeni izrekati “*Amen*” božjim besedam, obljubam in zapovedim; pomeni popolnoma zaupati Njemu, ki je “*Amen*” brezmejno ljubezni in popolne zvestobe. Krščansko življenje v vsakdanjosti bo torej “*Amen*” temu, kar izreka “*Verujem*” veroizpovedi našega krsta: “*Tvoja veroizpoved naj bo zate kakor ogledalo. Ogleduj se v njej, da boš videl, ali veruješ vse, o čemer izjavljaš, da veruješ. In veseli se vsak dan svoje vere*” (sv. Avguštin, serm. 58,11,13: PL 38,399).«²³³

²³³ *Katekizem katoliške Cerkve*, št. 1062 in 1064.